

שווה קריאה: המצע שלנו

הגנה על עולם התורה · שירות מותאם · דיור בר השגה · חינוך איכותי לכל ילד · מניעת נשירה · פרנסה בכבוד · דאגה לעולים · מאבק באפליה

← עמודים 17-24

הציבור החרדי!

הפעם, לוקחים אחריות · יו"ל על ידי מפלגת "הציבור החרדי" · חשון תשפ"ז

יו"ר 'הציבור החרדי' מוטי לייטנר בריאיון עומק

"אנחנו יכולים להיות הקטר של עם ישראל"

שנה שלמה הוא חצה את הארץ, נפגש עם רבנים, אדמו"רים וראשי קהילות, ושמע את אותה זעקה בכל מקום. לייטנר מסביר למה ילדים בלי כלים לחיים ומשפחות שנאבקות לסגור את החודש אינם גזירה משמיים, ומציג מודל שבו בחורי הישיבות ואברכי הכוללים לומדים ללא הפרעות, ומי שלא לומד - ממלא גם הוא את תפקידו ← עמ' 6

דורש מגדלו

הרב יהושע פפר, יו"ר ועדת הרבנים: אחרי דורות של תיבת נח, הגיע הזמן לפרק הבא ← עמ' 19

במקום שאין אנשים

אשר פרדי, מספר 2 ברשימה, פעל שנים מאחורי הקלעים. עכשיו הוא יוצא לחזית ← עמ' 10

★ הציבור החרדי במספרים: נתונים שמספרים את הסיפור ← עמ' 14

★ ד"ר נחומי יפה וזיוה גלאנץ: למה אנחנו רצות לכנסת ← עמ' 23, 25

★ אתם עוברים את אחוז החסימה? גם אותנו זה הפתיע ← עמ' 26

בשביל הילדים בשביל הפרנסה

בשביל עולם התורה בשביל עתיד הציבור החרדי

הכישלון של העסקונה הישנה איננו גזירה משמים הפעם, לוקחים אחריות

מתוך דברי יו"ר המפלגה מוטי לייטנר בכנס ההשקה בבית שמש, י' באלול תשפ"ו

מפוליטיקאים לא-חרדים שמבקשים לכפות עלינו את תפיסת עולמם. כפייה מבחוץ תיכשל, ובאותה נשימה, התעלמות שלנו מהמציאות טוביל גם אותנו לכישלון. התשובות חייבות לצמוח מתוך הציבור החרדי, מאנשים שאוהבים תורה ושכל חפצם לדאוג לעתידנו. לכן מפלגת 'הציבור החרדי' תשב בממשלה הבאה ותפעל לקדם את הפתרונות האלה בשיח ובשיתוף פעולה עם החברה הישראלית כולה. **ציבור חרדי חזק ומדינת ישראל חזקה אינם מטרות סותרות. הם תלויים זה בזה.**

המחלוקות בין הקבוצות השונות גוררות את הציבור החרדי לעולמות של שנאה, הפרדה וניכור. אנחנו נפעל באחדות, עם נציגות מכל חלקי הציבור החרדי, ספרדים ואשכנזים, חסידים וליטאים, כדי לאחד ולפעול יחד שבטי ישראל. באנו להחליף סיסמאות בפתרונות, תירוצים במעשים, ופחד במנהיגות. **אחרים מציעים התנגשות. אנחנו מציעים אחידות. הפעם, לוקחים אחריות.**

המחלוקות בין הקבוצות השונות גוררות את הציבור החרדי לעולמות של שנאה, הפרדה וניכור. אנחנו נפעל באחדות, עם נציגות מכל חלקי הציבור החרדי, ספרדים ואשכנזים, חסידים וליטאים, כדי לאחד ולפעול יחד שבטי ישראל

מתרוצצים בין גמ"חים, ומשפחות שלמות נקרעות. **עוני אינו ערך יהודי.** אב המבקש לפרנס את משפחתו בכבוד צריך להיות מסוגל לעשות זאת. לכן נפעל שהילדים שלנו ירכשו כישורי חיים וילמדו מתמטיקה ואנגלית ברמה גבוהה, נרחיב מסגרות חינוך מתאימות והכשרה מקצועית, ונממש תוכנית שמאפשרת חיי תורה מתוך פרנסה בכבוד ועצמאות כלכלית. כבר אמרו חכמינו שעני חשוב כמת, ולכן נילחם בעוני כמו שנלחמים בעת פיקוח נפש. הפתרונות לשמירת עולם התורה לא יגיעו

בנים נכבדים, ראשי קהילות, פעילים, תומכים וידידים,

במשך זמן רב מדי, ההנהגה שהתימרה לייצג אותנו בזירה הפוליטית שכחה אחריות מהי. היא שכחה את הסיבה שבגללה נבחרה: שמירה על עולם התורה וייצוג הציבור החרדי. מי שציפה ממנה לפתרונות גילה מהר מאוד שהיא הפכה לחלק מהבעיה.

בשלוש השנים האחרונות מדינת ישראל נמצאת במלחמה בזירות רבות, מלחמה שהתחילה בטבח הנורא שהזכיר לכל אחד ואחת מאיתנו אחריות מהי. אלפי חרדים נרתמו, באו לסייע ועזרו בכל מה שרק יכלו. ובזמן שבחורי הישיבות הקדושים ואברכי הכוללים למדו אלפי שעות להצלחת המערכה, הציבור החרדי הפך למרמס. הפכנו להיות המושמצים ביותר במדינה.

בשנתיים האחרונות יצאנו למסע ברחבי הארץ. פגשנו אברכי כולל ובחורי ישיבות, אבות ואמהות עובדים, הורים המגדלים משפחות לתפארת, אנשי חינוך, יומים ובעלי עסקים, נוער מתמודד וצעירים המבקשים למצוא את מקומם. הקשבנו לציבור שלנו, ספרדים, חסידים וליטאים, נשים וגברים, ומכולם עלתה זעקה אחת: הציבור החרדי רוצה תקווה, מייחל לפתרונות ושואף לשינוי.

אנחנו מצויים בעיצומה של התנגשות חזיתית בין החברה החרדית לעם ישראל כולו, התנגשות שתוצאותיה הוותיקה לנו ולמדינת ישראל כולה. הכישלון הזה איננו גזירה משמים. הוא תוצאה של הליך הקצנה מסוכן שעברה ההנהגה הפוליטית הוותיקה. ההתבדלות הפכה להתנכרות. והתוצאה: עשרות אלפי בחורי ישיבות תחת איום מעצר, תקציבים חיוניים שנעצרו, אלפי משפחות החיות בעוני מחפיר, ושום פתרון לא נראה באופק.

אי אפשר לעמוד מנגד כשלימוד התורה הפך לעוון פלילי. אנחנו נילחם, ובעזרת ה' נצליח לשמור על בחורי הישיבות ואברכי הכוללים. בשביל להגן על עולם התורה יש לומר באופן חד וברור את שלימדוננו גדולי ישראל בכל הדורות: **מי שלומד יום שלם ותורתו אומנותו – ימשיך ללמוד בעמל, ללא הפרעה. מי שאין אומנותו תורתו – ישרת.** כאשר ניקח אחריות, לא תקום רק חטיבה חרדית, תקום אוגדה חרדית. כל זאת לצד עולם תורה משגשג ופורח.

לצד רדיפת עולם התורה, הציבור שלנו מתמודד עם עוני מחפיר. ילדים הולכים לישון רעבים, הורים

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי לייטנר

יותר מאלף חרדים התכנסו במוצאי שבת פרשת נח נבנייני
האומה בירושלים, בכנס הסוּחָף של מפלגת 'הצינור
החרדי', והכריזו קבל עם ועדה: **הפעם לוקחים אחריות!**
עשרות אלפים נוספים צפו בשידור החי מרחוק.

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

"החברה החרדית מסתכלת על נציגיה בתדהמה, בנעס ובתביעה עצומה:

מה עשיתם בשבילנו?

יו"ר מפלגת 'הציבור החרדי' מוטי לייטנר בריאיון סוער: "הח"כים החרדים עובדים עלינו בעיניים - חייבים לקחת אחריות על המדינה ולהוביל שינוי דרמטי בנושאי החינוך והגיוס"

יהודה שוורצמן, מנכ"ל 'עיון'

פתאום קם אדם בבוקר, ומחליט להקים מפלגה ולרוץ לכנסת. או שאולי לא כך קרו הדברים? כשאנו מפנים את השאלה למוטי לייטנר, יו"ר מפלגת 'הציבור החרדי', הוא מסביר שבשבילו זה פשוט המשך טבעי למה שהוא חווה בשנים האחרונות.

"אני עובד לפרנסתי כמפתח תוכנה, אבל אני גם המשנה לראש העיר בית שמש. אני רואה מקרוב את צבר הבעיות החריפות שהולכות ונערמות, הכאבים של הציבור שלנו שהולכים ומתקשים, ולא מצליח לראות את האור בקצה המנהרה. כל אלה הובילו אותי ואת חבריי להבנה שהגיעה העת לעשות".

כלומר?

"הגיע הזמן להקים מפלגה חרדית חדשה. מפלגה שתקדש שם שמייים ולא תחלל שם שמייים; שתפעל לפתרונות אמיתיים, לפתרון הבעיות מהשורש שלהן, ולא להמשך המצב מתוך איזשהו רצון לשמור על סטטוס קוו מדומה; מפלגה שתחתור לראייה מפקחת וריאלית של המצב, ותתנהל בכנות, יושר, אמונה ואחריות".

המילה "אחריות" באמת מלווה אותך. אני רואה שאתה משתמש בה גם כדגל וכסיסמה.

"זה לא דגל ולא רק סלוגן. זה מכונן זהות, זה מוטיב עמוק מאוד שלא מספיק מושרש אצלנו, ואנחנו חייבים לחנך לאורו, לצעוד לאורו ולהבין את המשמעויות העמוקות ביותר של

אותה אמירה - לקחת אחריות. לקחת אחריות על המשפחה שלנו, על הקהילה שלנו, על החברה ועל המדינה.

"אם יכולנו להרשות לעצמנו במשך עשורים רבים להתנהל כביכול כאיזשהי קבוצת שוליים שיכולה לגדול בצד, לחיות בשקט ובאנונימיות, מבלי להיות שותפים לחובות ולזכויות - הרי שהגדילה המבורכת של הציבור החרדי, מכ-2% בימי קום המדינה ליותר מ-13% היום, כשאנחנו מתעדים להגיע למספרים גדולים הרבה יותר, מחייבת אותנו להבין שאם נמשיך כך, אנחנו יכולים להגיע לאחד משני מקומות.

"אפשרות אחת, שכרגע אנחנו צועדים בדרך אליה, היא שהחברה החרדית תוביל את המשק ברוורס. ממדינה מפותחת נהפוך למדינה נחשלת בכל מובן כלכלי. נתרסק. אין אף מודל כלכלי שידוע להיות בר-קיימא עם ההתנהגויות המושרשות בחברה החרדית במידה שקיימת היום.

"אבל יכולה להיות פה תופעה הפוכה לגמרי: שהחברה החרדית תהיה הקטר של עם ישראל כולו. היא תעצים ותחזק את התופעות שכבר קיימות בה היום, רק לא במספרים מספיק גדולים, ותיתן להן כוח לצמוח ולהתעצם. אנחנו יכולים להיות הקטר המוביל את מדינת ישראל לשגשוג יציב ומתמשך, לחזק את החזקות הלאומיות, הביטחוניות, הכלכליות וכמובן הערכיות והתרבותיות".

לתת את הכלים

כחבר כנסת, בעזרת השם, בכנסת הקרובה - איך אפשר להתחיל

לפתור את הבעיות האלה?

"קודם כל, הבעיה היא היעדר כל מחשבה וכל תכנון אסטרטגי: חמש שנים קדימה, עשור, כמה עשורים קדימה.

"ניקח את מערכת החינוך שאמורה בסופו של דבר להביא לבניית קומה רוחנית, אבל גם לתת כלים ומיומנויות מסוימות. נער אמור לצמוח לבוגר, למבוגר עם יכולות לפרנס את משפחתו לכל הפחות. "אנחנו יודעים שאנחנו נותנים להם את הכלים והיכולות להיות עובדי השם ובני תורה. על זה עובדות כל מערכות החינוך החרדיות הנפרדות, וזו המטרה העיקרית. אבל חשובה גם היכולת לעמוד במה שאנחנו מתחייבים בכתובה: היכולת לעשות את מה שחז"ל מצווים מאיתנו, מה שהקדוש ברוך הוא תובע מאיתנו - לפרנס את משפחתנו בכבוד, להיות זבולונים, לתמוך בתורה, באלה שלומדים כל היום, לומדי תורה ובני כוללים.

"אנחנו כבר רואים היום שהעולם היהודי מתגייס ונרתם לתמוך בלימוד תורה: המדינה תומכת, הפילנתרופים תומכים רבות. אבל אלה שיוצאים לעבוד, ובכלל זה רוב החרדים היום במדינת ישראל, מוצאים את עצמם - ואני מדבר גם על החוויה האישית שלי וגם על החוויה של חברים ובני משפחה רבים - בן לילה, או בבוקר בהיר, בהלם תרבות. הם פוגשים את החיים, והחיים מכים ללא רחם. המציאות מכה, והיא פשוט קשה.

"אין לנו כלים, אין לנו יכולות, אין לנו מיומנויות בסיסיות להשתכר בשוק העבודה של הדור הזה. מי שרוצה להשתכר באופן שממצה את כושר ההשתכרות שלו, ולא במשרות נמוכות רק כדי להכניס כמה אלפי שקלים, מתקשה למצוא את

הכעם לוקחים אחריות

**הציבור
החרדי**

צילום: יהודה שורצמן, מכון 'עיון'

שלחם משהו שונה, וחברי הכנסת הקיימים נלחמים בהם.

"אני אומר משהו קשה: יש ראש מפלגה קיימת שבשנה האחרונה עסוק ראשו ורובו לא בהצלת לומדי התורה, לא בפתרונות ריאליים ובריאיו ולא ביכולת למצוא את הנוסחה המשפטית שתגן על לומדי התורה. בעניין אחד הוא מתרועע ברחבי הארץ: הוא רואה מוסדות שמנסים להעביר את המוסדות שלהם ממוכר שאינו רשמי, מפטור או מרשת חינוך מסוימת לממ"ח, והוא מאיים עליהם בבוטות".

מי חבר הכנסת?

"ראש מפלגה קיימת שמקדש את הבריונות, שהכריז מלחמה על רבנים ואדמו"רים שמנסים להביא פתרון טוב יותר עבור הקהילות שלהם, לפי תפיסת עולמם וההשקפה הרוחנית והדתית שלהם. "ולכן, כל עוד לא תהיה מפלגה חרדית נוספת בכנסת, כל עוד הביטוי האותנטי של כל כך הרבה קהילות בחברה החרדית לא יבוא לידי מימוש, ולא תהיה נציגות חרדית שבאה ואומרת: אנחנו מוקירי תורה, אנחנו רוצים עולם תורה – אבל אנחנו גם מבינים את המשמעות של לקחת אחריות על עצמנו ועל עתיד ילדינו – לצער, הקו השולט ימשיך להיות פשוט המדיניות של הבריונים והקיצונים ביותר.

"מה שמתרחש מול עינינו הוא תהליך של הקצנה, תהליך של הרחבת הקרע, תהליך של חוצפה ושל חוסר דרך ארץ כלפי ציבורים אחרים במדינה. איזושהי גבהות לב ועוז שאני לא מצליח להבין. כשמתבוננים לפעמים באמירות המבישות, בהתנהגויות המתועבות, במשפטים שכמו נועדו

את הקו הזה, אבל זה נובע מחינוך, מהרבנים, מראשי הישיבות. יש לנו את חברי הכנסת החרדים, אבל פחות או יותר הם מייצגים את הקו החינוכי הקלאסי החרדי. מה אתה רוצה מהם?

"האמת היא שכבר אין לי ציפיות מחברי הכנסת החרדים, כיוון שחלקם אומרים לפעמים: 'מה אתם רוצים? אנחנו עובדים'. אז אני רוצה לומר שהם עובדים עלינו בעיניים.

"בהיעדר חזון, ובהיעדר תוכנית, ובהיעדר כלים ויכולות, וכשכל הגישה היא לטמון את הראש בחול, לטאטא כמה שיותר בעיות מתחת לשטיח – אין בעיות; וכשיש בעיות, זה לא קשור אליי; וכשיש צרכים, לא נבחרתי עבורם; וכשיש צורך לקחת אחריות רוחנית עבור חיילים שמשרתים בצה"ל, זה לא תפקיד שלנו – הרי שהם מצמצמים את עצמם למשבצת כל כך קטנה, שהחברה החרדית פשוט מסתכלת עליהם בהלם, בתדהמה ואחר כך בכעס ובתביעה עצומה: מה עשיתם בשבילנו?

"והתשובה היא, בהרבה צער, כלום. אולי הם לא ניסו, אולי הם לא מסוגלים".

הפתרון הוא דווקא בכנסת?

"אני חושב שבמדינת ישראל, במצב שבו ברשות המחוקקת וברשות המבצעת אין נציגות חרדית שמקדשת שם שמיים ולוקחת אחריות, הח"כים שלנו התקשו לתת מענה למצוקות הקיימות; הם בוודאי לא יצליחו להביא פתרון לעולם לתקווה של הצעירים שמחכים לפתרון אמיתי ומעמיק. הם בוודאי לא יצליחו לבטא את רחשי הלב של הרבנים, האדמו"רים וראשי הקהילות שרוצים עבור הקהילות

הדרך. אני לא רוצה לזלזל, אבל להיות חוטבי העצים ושואבי המים של מדינת ישראל – יכול להיות שלשם אנחנו מובילים את הציבור שלנו.

"כשמבינים שכלכלית זה שגוי, וכשמבינים שיהודית ומוסרית זה שגוי, אנשים רוצים למצוא את עצמם, לבטא את היכולות ואת הכישורים שלהם. וזה חשוב לא בגלל ערכים מודרניים של מימוש עצמי וכדומה, אלא פשוט כדי שהמגזר שלנו יהיה חזק, עשיר ומבוסס; כדי שיהיו תומכי תורה ולומדי תורה; כדי שהילדים החרדים יפסיקו להיות העניים ביותר במדינת ישראל; כדי שהסקטור שלנו יפסיק להיות המגזר שלצער, על פי כל הנתונים הכלכליים האמפיריים שיש לנו, צורך משמעותי הרבה יותר ממה שהוא מביא בהיקפים של מיסים ישירים ועקיפים.

"ישוב, אם זה היה עובד, אם המודל הזה היה בר-קיימא, לא היינו צריכים לעשות שום דבר. אבל זה לא עובד. זה קורס, זה מתפרק לתוך עצמו.

"אלפי משפחות מגלגלות גמ"חים, הורים לא יודעים איך הם מביאים לחם לפיהם, איך הם סוגרים את השבת, איך הם סוגרים את החודש. האברכים מתרוצצים מעבודה לעבודה, מתוסכלים, כועסים. זה משליך על הכול: על שלום הבית, על הברואות הנפשיות, על התקנינות המוסרית והנורמטיבית של החברה שאנחנו חיים בה.

"וזה לא גזרת גורל. המצב לא חייב להיות כך".

הפתרון מתחיל בכנסת

זה נכון שחברי הכנסת החרדים מובילים

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

להכניס חץ לאימהות שכולות ולמגורים אחרים. נציגים, שלחנו אתכם לתקן, שלחנו אתכם לקרב, שלחנו אתכם להיטיב עם התורה ולומדי התורה ועם כלל העם. אתם עושים בדיוק את ההפך. "ולכן הגיע הזמן לתקן גם פה. לקדש שם שמייים, להחזיר עטרה ליושנה, להראות ולהנכיח במרחב נציגות חרדית – יהודית יותר, אנושית יותר, רגישה יותר".

"צריך להכריז מלחמה!"

תאר לי איך זה ייראה בפועל, בשטח. אתה כחבר כנסת, אם ניקח את הנושא הכלכלי ואת נושא החינוך – מה אתה עושה?

"המצוקות הגדולות ביותר הן, ראשית, להסדיר את מעמד בני השיבות הלומדים, וזה נעשה רק מתוך לקיחת אחריות והבנה שכל היתר צריכים ללכת לשרת.

"שנית, לתת לילדים שלנו כלים, בחינוך פורמלי ובבלתי פורמלי.

"ושלישית, תעסוקה. תעסוקה, תעסוקה, תעסוקה. לעבוד בזה, לקדש מלחמה על העוני, לנסות למגר את העוני. העוני פוגע בנו.

"נחזור רגע להשכלה לילדים. אם אנחנו מבינים כיום שבעשור הנראה לעין מיומנויות כמו אנגלית ומתמטיקה – שהן לא ערכים, אלא בסך הכל כלים – נדרשות, והן המינימום הנדרש כדי שילד בבגרותו יוכל לרכוש השכלה אקדמית או הכשרות מקצועיות אחרות בטרם יכלה את זמנו וממונו, אנחנו צריכים לעשות את זה. 50% מהסטודנטים החרדים נושרים מהלימודים ולא מצליחים להביא פת לחם לביתם. "צריך להבין שזה משהו שנדרש ללמוד בחינוך היסודי או העל-יסודי. לכל הפחות בחוגים בבין הזמנים ובערבים. ודאי שלא להילחם באלה שרוצים חינוך שבתוך מסגרת החינוך ישולבו תוכניות לימודים מקצועיות – והיום נלחמים בהם.

"זה מוטיב אחד שחייב להתקיים. במקביל, בשנים ובגילים המבוגרים יותר – מכללות מקצועיות, מרכזים אקדמיים – לעשות הכול כדי שהמבחר שעומד בפני מי שבוחר לפרנס את משפחתו יהיה גדול מאוד, כדי שתהיה לו זכות בחירה ואפשרות בחירה, והוא לא יצטרך לנדוד לערים נוספות או למקומות רחוקים ברחבי הארץ כדי לרכוש מקצוע שלא מאפשר לו גם לעבוד במקביל וגם ללמוד במקביל.

"אני יכול לשתף שבבית שמש, שבה אני מתגורר, נעשים מאמצים מרובים להקים קומפלקס של הכשרות מקצועיות בלב ליבה של העיר, שיאפשר לעיר שמונה עוד מעט 200 אלף איש לרכוש דעת ולרכוש מקצוע כדי לפרנס. אבל יש גורמים מיליטנטיים ורדיקליים בחברה החרדית שהכריזו מלחמה על התוכנית הזאת, ולצערי הפרויקט הזה לא מתקדם.

"צריך להכריז מלחמה, באומץ ובמנהיגות, על הבריגות הזו. אנחנו לא מתערבים בקבוצות חרדיות שמאמינות אחרת. ואנחנו מבקשים מהן: אל תתערבו לנו. אל תפגעו בחינוך ילדינו, ואל תפגעו בעתיד המגור שלנו".

בשנים האחרונות לייטנר משמש כמשנה לראש עיריית בית שמש. וגם לשם הוא הביא רוח שהיתה חסרה במועצה לפני כן.

אומר: מי שרוצה ללמוד נשאר ללמוד. אז בעצם זה בדיוק מה שרוצות המפלגות החרדיות. מי שלומד יישאר ללמוד.

"דבר ראשון, זו לא הייתה אמורה להיות כותרת. נציג ציבור חרדי שבא ומחבק ותומך בחרדים שבאים למסלולי לוחמה קרבית – זה לא כותרת בשום צורה. זה אמור להיות טריוויאלי לחלוטין. היו אמורים לעמוד שם גולדקנופף, דרעי, גפני, לעודד אותם, לתמוך בהם, לחזק אותם ולומר להם תודה.

"אבל הנה אנחנו רואים משהו אחר. אנחנו רואים את הנציגים הפוליטיים שלנו מתעלמים מהם, בוזים להם, משמיצים אותם, מלגלים עליהם ופועלים לפגוע בהם ובמסלולים שבהם המשרתים נמצאים. כלומר, לא רק שהם לא מסייעים להם, לא רק שהם לא חושבים איך לתקן את היחד ולהגדיל את הפתרונות הרוחניים שקיימים בתוך המסלולים החרדיים – הם מתעלמים לחלוטין מהאחריות שלהם כלפי אותם צעירים.

"הם יכולים לומר מן השפה ולחוץ: 'מי שלא לומד צריך לשרת', אבל זה לא באמת. אנחנו רואים שהם אומרים את זה בקמפיילים באופן שקרי וצבוע, כי הם לא עושים שום דבר. אבל לא מספיק לומר את זה; צריך לפעול בזה. ותשאל את כל הפועלים בתחום. בדיוק כמו שהצבא לא רצה במשך 79 שנים חרדים בצבא, כך הפוליטיקאים החרדיים לא ניסו בשום שלב להניח או להנגיש מודל שמאפשר לחרדי להיכנס חרדי ולצאת חרדי. לא הייתה להם אחריות.

"עכשיו, האם הם אשמים באופן בלעדי? לא. גם הריבון, המדינה, התעלם לחלוטין מהצורך הזה. שקענו בדמיונות על צבא קטן, חכם ורוח, מתוך חשיבה שלא נצטרך יותר. כמעט הייתה רווחת התפיסה של 'וגר זאב עם כבש'. זה התנפץ לכולנו בפרצוף בשבעה באוקטובר. הבנו שחייבים עוד עשרות אלפי חיילים קרביים ועוד עשרות אלפי תומכי לחימה. והמשאב, או הציבור, שהכי נגיש כרגע לבוא ולתת עזרה, לבוא

"הקמתי מיזם במסגרתו שהצלחנו להכניס לעיריית בית שמש שני נציגים, ואני פעיל ציבור בשנים האחרונות. גם פה חידשנו משהו: אשכנזים, ספרדים, עולים, ליטאים – יחד, שבטי ישראל, את כלל ישראל. חיברנו פדרציה של קהילות והצלחנו להכניס מטעמים נציגות שפועלת עבור הדברים שהיו חשובים לנו ולא קיבלו ביטוי עד היום, כמו ייצוג לקהילות של חרדים עובדים; כמו פתרון מצוקות של עולים שעושים שנה גרים בבית שמש ואף פעם אף אחד לא התייחס אליהם; כמו קידום סוגיות ונושאים של איכות חיים ותיעדוף שלהם בראש רשימת המשימות שאותן אנחנו מקדמים; כמו אירועי תרבות שפונים לכלל האוכלוסייה, אירועים מגוונים ולא רק אירועים מסוג מסוים.

"מה שאנחנו מציעים פה הוא משהו גדול הרבה יותר, משמעותי הרבה יותר, זהותי הרבה יותר, ובעזרת השם גם כזה שפונה לחתך הרבה יותר גדול. לא רק לאותם אלה שלא מוצאים את עצמם במקומות הקיימים, אלא גם לקהל שנקרא מיינסטרים, לחרדיות הנרחבת, ל-40%-50% מבני החברה החרדית שרואים בנו את מגשימי החלומות שלהם, שרואים בנו את אלה שבאים לבטא את הכאבים הקשים ביותר שלהם.

"ואנחנו בטוחים שאותו פוטנציאל שאנחנו ערים לו, מודעים לו, רואים אותו ודוגמים אותו – נצליח לממש אותו ונצליח לקדש שם שמייים".

פתרון ריאלי לסוגיית הגיוס

ראיתי את הסרטונים שלך בבקו"ם. זה דבר שריגש אותי. הרגשתי שסוף סוף אני רואה נציג ציבור שמגיע, נותן חיבוק להורים, נותן חיבוק לחיילים, נותן גב מול הצעקות. עכשיו אני מנסה להבין מה החידוש שאתה מציע בנושא חוק הגיוס. שמעתי אותך

הפעם לוקחים אחריות

החינוך החרדי

החרדיות הן חלק מהממלכה. הכספים של הרשות המבצעת מחלחלים, הכבישים, בתי הספר, תלמודי התורה, אירועי התרבות – אנחנו חלק מהממלכה. וכמובן – אנחנו מצביעים בבחירות לכנסת.

”גם אם לא נכריז ונאמר שאנחנו ציונים דגולים, אנחנו ישראלים, כולנו, מלבד קבוצות מסוימות שבאמת מקפידות להתבדל ונאמנות לאורח חייהן ולאמונתן.

”לכן, הסיפור הוא כבר לא ההכרה שלנו במדינה, כן או לא, אלא חוסר ההפנמה של ערך האחריות שלנו. כלומר, המדינה היא אנחנו. תכף הציבור החרדי יהיה חלק דומיננטי ואקטיבי מאוד במדינה, ואנחנו רוצים לקחת אחריות על עתידנו. זה כבר לא הם, זה כבר אנחנו!

”אנחנו צריכים מדינה משגשגת וחזקה. וזה ברור לכל בר דעת שאם אנחנו רוצים לשרוד פה במרחב העוין הזה עוד שנים קדימה, אנחנו חייבים לעשות את זה. אלא אם יבוא האומר ויגיד: רבותי, אנחנו רוצים אוטונומיה נפרדת באוגנדה או במדינה אחרת, נעזוב את הארץ ונלך ונשגשג במקום אחר.

”לא שאני חושב שזה אפשרי כלכלית, אבל אם נהיה כנים עם עצמנו – אנחנו רוצים לגור פה, אנחנו רוצים להיות בציון, אנחנו רוצים לראות את גאולת העם והארץ, אנחנו רוצים לראות את הקב”ה משרה שכינתו בתוכנו, אנחנו רוצים לראות בית מקדש, אנחנו רוצים לראות את שלמות העם, אנחנו רוצים לראות את בניין הקומה הרוחנית של תורת ארץ ישראל. אנחנו רוצים לראות את הצלחת המדינה שאנחנו חלק ממנה. אז בואו נהיה חלק. בואו נפסיק לשקר לעצמנו.”

אנחנו כבר אחוז כל כך גדול מהאוכלוסייה, ואנחנו ממשיכים לגדול. היום ראיתי שבפתיחת שנת הלימודים אנחנו 27% אחוזים מכיתות א’.

”בדיוק! הציבור שלנו הוא העתיד. אז בואו נדאג שיהיה עתיד טוב יותר, איכותי יותר – עבורנו, עבור ילדינו, עבור אותם ילדים שאנחנו מדברים עליהם. הפרויקט החרדי הרי הוכתר בהצלחה: חברה בנויה לתפארת, חברה מופת, חברה ערכית, חברה עם הרבה קדושה, חברה של עולם תורה משגשג, חברה של נתינה, חברה של חסדים, חברה של ערכיות – בעולם שכולו נהנתנות ורדיפת כסף ותאוות. ”אבל לצד זאת, הגיע הזמן לנדבך נוסף, לרובד נוסף, לשכבה נוספת בבניין הקומה שלנו. אם לא נטפל בבעיות שיתפתחו, אנחנו עלולים לסגת לאחור בכל התחומים. ובחלקם, לצערך, הנסיגה כבר מורגשת.”

מי ה'אבא' של המפלגה הזאת?

”אתה, למשל. אני שנה שלמה נוסע ברחבי הארץ, חוצה אותה לאורכה ולרוחבה, מדבר עם רבנים, עם אדמו”רים, עם ראשי קהילות, עם תושבים בכל הערים החרדיות ובכלל במדינת ישראל. ואני מגלה עד כמה השטח סוער, עד כמה השטח צועק, עד כמה השטח מייחל למישהו שיעשה את מה שאנחנו עושים, עד כמה הייאוש נרחב, עד כמה התסכול גובר.

ולכן, אתה שואל מי האבא והאמא של המפלגה הזאת? הציבור, העם, האזרחים. ואני פשוט נותן להם פה, אני וחבריי. ואנחנו נשתדל לייצג אותם באמונה וביושר.”

בסוף גם לומדים במשך שנים ארוכות. יש כאלה שלומדים כל יום תורה, יש כאלה שמשלבים לימודי תואר, יש כאלה שבשלים הלכתית מיד לשירות מלא, שירות קרבי או תומך לחימה.

”אבל אותן ישיבות שכבר קיימות היום, חלקן במשך מעל עשור וחלקן קמו וצצו בשנים האחרונות – לא רק שלא מקבלות שקל מהמדינה, לא רק שהיחס אליהן הוא מכפיר, מזלזל ופוגעני; לא מכירים בהן, לא מסייעים להן בבינוי, לא מסייעים להן בתפעול. הן חיות מהיד לפה.

”אם היינו לוקחים אחריות עליהן וגאים בהן, ומראים שיש מסלול נוסף שמאפשר בחירה לפרט החרדי ולהורה החרדי שכנו מתקשה – במקום לשלוח אותו לישיבה לנוער מתמודד, הוא היה שולח אותו למסלול כזה. הוא היה מתחזק שם גם רוחנית, גם רוכש מקצוע, וגם מגיע בסופו של דבר לצה”ל.

”לא היינו רואים שם מאות בודדים של תלמידים; היינו רואים שם אלפים. וממילא, מפתרון אחד קטן בהיבט הזה, הבעיה הייתה נפתרת מאלה. ואני עוד לא מדבר על פתרונות רבים ונוספים אחרים.”

שוב, זה לא ייתן מענה לפלונטר, כי הפלונטר קיים. בחורי ישיבות רגילים בישיבות הרגילות לא רוצים כמובן להתגייס לצבא אלא לשקוד על תלמודם – איזה מענה חוקי אתה מציע להם?

”יהיה מענה חוקי בהחלט, כי בחורי ישיבות צריכים ללמוד בתנאים הכי טובים שאפשר, ללא סכנת ואיום מעצר. אבל כשמצד אחד באים ואומרים 'פטור לבחורי הישיבות', 'דיחוי', 'תורתו אומנותו', ומאידך לא אומרים מה כן, לא אומרים איך כן, לא אומרים מתי כן – כלום – למה מצפים?”

מנחישי המדינה

הסיפור האמיתי הוא הלגיטימציה שאנחנו כחרדים מוכנים לתת בכלל למדינה.

”אני חושב שעצם הדיון הזה מגוחך ופתטי. עומדים שני אנשים ליד עץ ומתווכחים בפלפולים ובתנועות ידיים: האם אנחנו מכירים בעץ או לא מכירים בעץ? ”די, חלאס, רבותי. זה נגמר. המדינה קיימת, משגשגת, חזקה. אנחנו חלק ממנה. זו המציאות. הערים

ולסייע, לבוא ולקחת אחריות על עתיד ילדינו ועל עתיד המדינה שבה אנחנו חיים – זה הציבור החרדי. ”ובודדים הם אלה, והם אינם קיימים בתחומי ההנהגה הפוליטית הישנה, שבאו ונרתמו ועזרו להקים את חטיבת חשמונאים, את מסלול קודקוד, את מסלול יואב ומסלולים טכנולוגיים ולוחמה אחרים בצה”ל, שמאפשרים לראשונה לחרדי להיכנס לצה”ל ולקבל את התנאים הרוחניים ההולמים, את התנאים שמאפשרים לו להיות מי שהוא.

”ועל זה בדיוק אנחנו מדברים, כי אנחנו נדע לומר מה פתרון ריאלי. אם צה”ל צריך כרגע 5,000 חיילים בשנה, ובעשור עשרות אלפים – הנה הם. הם פה. הם כבר לא בהיכלי התורה והישיבות. הם קיימים, הם מסתובבים, הם עובדים, הם מתבטלים, הם מחפשים את עצמם.

”בואו נעזור להם, בואו נביא אותם, בואו נראה להם שניתן להתחזק רוחנית בצבא, שניתן לשמור על הרמה הרוחנית. יש לנו אחריות עליהם גם בצבא: כשרות, תפילות, שיעורי תורה, רבנים. נראה להם ולבני משפחותיהם שיותר טוב עבורם וכדאי עבורם לא להישאר בבטלה בחוץ, אלא להיכנס ולקחת אחריות. ”וגם הם יצאו נשכרים, גם החברה שלנו תצא נשכרת וגם המדינה תצא מורווחת. ובעיקר, כשנעשה את זה ונפעל לשם כך, בחורי הישיבות הקדושות יוכלו לשבת וללמוד ללא הפרעות.”

להגיד מה כן

מה המודל? איך זה יעבוד? תגדיר מודל. איזה חוק אפשר לקדם בצורה שתתקבל גם על ידי בניין, שלצערנו אנחנו צריכים את הסכמתו על דברים כאלה, וגם מבחינת הלגיטימציה הציבורית?

”המתודה, המנגנון וההגדרות המאוד מאוד מדוקדקות – הם לא הסיפור. הם חלק מהסיפור. כשיושבים 17 חברי כנסת חרדים, ולא משנה מה יוצא להם מהפה, והם מתכוונים למטרה אחת בלבד – שאף חרדי לא יהיה בצה”ל, שאף חרדי לא יצליח להיכנס לצה”ל חרדי ולצאת חרדי – כל השאר זה כסות ואחיות עיניים.

”אתן דוגמה אחת. יש 14 ישיבות הסדר חרדיות. לא כל בחור מתאים לישיבת הסדר. בישיבות הסדר

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

באנו לתת קול למי שנבר שנים לא מרגישים שמייצגים אותם

עד לאחרונה הוא העדיף למשון בחוטים מאחורי הקלעים. הוא הקים וליווה מסלולים לשילוב חרדים בצה"ל, הוביל מהפכה מוניציפלית בפתח תקווה וסייע בהקמת רשת כוללים לחרדים עובדים. נעת, נשהוא ניצב במקום השני ברשימת "הציבור החרדי", אשר פרדי יוצא לאור ✪ בראיון חשוף הוא מדבר על ההקצנה, על ההתנכלויות, על בנו שהתגייס לחטיבת החשמונאים, ועל היום שבו הבין שהדרך היחידה להציל את עולם התורה - היא להפסיק לפחד

– זה מאיים על השליטה שלהם. באותו רגע יצאנו מהחדר ואמרנו: תודה רבה, בשבת הקרובה אנחנו פותחים קהילה משלנו".

הקהילה הזו, "בית אבא", הפכה לסמל. היא הוכיחה שחרדים מיינסטרים, קובעי עיתים לתורה ושומרי קלה כבחמורה, יכולים להשתחרר מהלפית של "הקרטל", כפי שפרדי מכנה אותו.

היום, בגיל 41, כשהוא אב לחמישה (שהגדול שבהם התגייס לאחרונה לחטיבת "חשמונאים" החרדית), פרדי מבקש להעתיק את המודל המקומי מפתח תקווה לזירה הארצית. כמספר שתיים במפלגת "הציבור החרדי", הוא מציב אלטרנטיבה בועטת למסד החרדי הוותיק: מפלגה שחרתה על דגלה שילוב בתעסוקה, לימודי ליבה, גיוס למי שאינו לומד, ולא פחות חשוב – זכות בחירה.

מאחורי הקלעים אל קדמת הבמה

פרדי אינו פנים חדשות בעשייה הציבורית, אך תמיד הקפיד להישאר מתחת לרדאר. הוא שימש כעוזר פרלמנטרי של ח"כ יעקב מרגי מ"ש"ס ("איש מדהים שהביא הישגים אמיתיים, חבל שהוא לא ממשיך איתנו"), היה ממובילי מזים "אחוות תורה" שמספק מסגרות לימוד לחרדים עובדים, ומשמש כיועץ לראש עיריית פתח תקווה, רמי גרינברג.

איך זה פתאום להיות איש מסוקר שעומד בפרונט?

"אני מודה שניסיתי לברוח מזה. השתדלתי בשנים האחרונות להיות מאחורי הקלעים. הפרונט והמצלמות הם לא אזור הנוחות שלי. אבל במסכת

משלהם – ואמרנו להם משפט אחד ששינה הכל: "לא ניתן לזה לקרות. תמיד הייתם הספסלים האחוריים בבתי הכנסת שלנו, וכך תישארו".

"שם נפל לי האסימון", משחזר פרדי בחיוך. "הבנתי שהם צודקים מהזווית שלהם. כשיש כמה בודדים שחושבים אחרת, זה לא מסוכן. אבל כשמאה משפחות מתאגדות יחד, ומתחילות לדרוש חינוך מותאם ולהפסיק להיות תלויות בחסדי העסקונה

מתוך פודקאסט בהנחיית אלי גוטהלף - כינו השבת

ש רגעים בחייו של עסקן ציבורי שבהם הוא מבין שהכללים השתנו. עבור אשר פרדי, הרגע הזה לא קרה במסדרונות הכנסת, אלא דווקא בחדר ישיבות קטן בפתח תקווה. מולו ישבו אז נציגי המפלגות החרדיות הוותיקות, שהביטו בו ובחבריו, קבוצת אברכים עובדים שביקשו להקים קהילה

הכעם לוקחים אחריות

**הציבור
החרדי**

אשר פרדי
בריאיון לאל
גוטלהף

אין מחיר למשתכן, מלגות אברכים שנעצרו ועוד. אם ניכנס לכנסת, נוביל חוק שבאמת מסדיר את זה: מי שלומד – ילמד, ומי שלא – יתגייס או יעשה שירות אורחי מותאם."

"להציל את החרדיות מהעסקנים"

פרדי גם מסרב לקבל את הדיכטומיה שעל פיה חרדי אמיתי הוא בהכרח עני, תלוי בקצבאות וחסר השכלה בסיסית.

"פינדרוס אמר לאחרונה שמי שרוצה לימודי אנגלית שילך להצביע למפלגת העבודה. זו אמירה מקוממת שמשקפת את ההתנשאות שלהם", זועם פרדי. "הם בעצם אומרים: 'אנחנו רוצים לייצג רק את מי שחושב כמונו במאה אחוז. אתם, החרדים העובדים? אתם ממילא שבויים שלנו, תסתמו את האף ותצביעו ג' בגלל הלחץ החברתי'. אנחנו באים לשבור את זה. אנחנו לא נסגור אף חידור ולא נכריח אף אחד, אבל אנחנו נייצר אלטרנטיבה.

"הציבור החרדי" היא לא רק מפלגה, היא תנועה של שינוי לטובה", מצהיר פרדי בלהט. "כל עוד הפוליטיקה החרדית תמשיך להיות שבוייה בידי עסקנים וקיצונים, שום דבר לא ישתנה והמצב רק ימשיך להתדרדר. באנו לתת קול למי שכבר שנים לא מרגישים שמייצגים אותם, ולתת מענה אמין לבעיות הכי כואבות בחברה שלנו שמטאטאים מתחת לשטיח: הנוער הנושר, האפליה העדתית במוסדות, פגיעות בילדים,

אלה שממילא מסתובבים ברחוב."

ומה אמרו אז גדולי הדור?

"נכנסנו למרן רבי אהרן יהודה לייב שטינמן זצ"ל יחד עם ראש אכ"א. הצגנו לו את הנתונים ואת הרצון להציל את הנוער. הרב שטינמן תמך במהלך באופן ברור. הוא אמר בקולו: מי שלא לומד ומי שמסתובב ברחוב – אין לו פריבילגיה להישאר בחוץ. הוא חייב להתגייס לנצח יהודה. הוא היה מנהיג עצום ואמין."

אז מה קרה מאז? היום ההנהגה החרדית משדרת מסר של "אף אחד לא מתגייס".

"יש פה דינמיקה בעייתית. כשיש גורמים קיצוניים כמו 'הפלג הירושלמי' – ולא רק בליטאים, יש גם פלג ירושלמי בש"ס – הם גוררים את כל הקולות השפויים לגישה של חילול השם ואי שיתוף פעולה. מצד שני, כשהמדינה מקצינה, בגיץ' לוחץ, ויש פוליטיקאים וקמפיינים שרוכבים על זה – ההנהגה החרדית מתבצרת. המעצרים של בחורי ישיבות, למשל, הם בעיניי הזיה. הם רק פוגעים בגיוס החרדים וביחסים עם הצבא."

לפרדי יש תוכנית סדורה למשבר הגיוס. בניגוד לנציגים החרדים בכנסת, הוא תומך בהחלת חובת שירות על מי שאינו לומד תורה. "היו הצעות מצוינות, כמו החוק של יולי אדלשטיין שכל הפוליטיקאים החרדים חתמו על לשון החוק, וזכה להסכמה שקטה של גדולי הדור כמו הרב משה הלל הירש והרב דוב לנדו. אבל עסקנים וגורמים קיצוניים חסמו את המהלך מפחד. מי משלם את המחיר? לומדי התורה! היום אין להם סבסוד למעונות, אין הבטחת הכנסה,

אבות כתוב: 'במקום שאין אנשים, השתדל להיות איש'. הופעל עליי לחץ עצום מכל מיני כיוונים בשטח. ראינו שיש ציבור עצום שאין לו קול, ומישהו היה צריך להיכנס מתחת לאלונקה."

התייעצת עם דמויות רוחניות לפני הקפיצה למים הפוליטיים?

"בראש ובראשונה התייעצתי עם מורי ורבי, הרב דוד לייבל, שנתן לי את ברכת הדרך. התייעצתי כמוכן גם עם אשתי והמשפחה. אשתי היא אחות מיילדת, עובדת קשה מאוד. הבית שלנו סביב עבודה וילדים, וכשהבעל נמצא המון בחוץ, בפרויקטים ובפוליטיקה, זה לא קל. אבל אנחנו מבינים את גודל השעה."

סודות מהבנקו"ם:

"הרב שטיינמן תמך, היום יש הקצנה"

כדי להבין את משנתו של פרדי, צריך לחזור לשנת 2007. בעודו סטודנט למשפטים ויועץ פרלמנטרי צעיר בן 22, קיבל פרדי הצעה מפתיעה מהצבא: להקים את מדור שילוב חרדים בצה"ל.

"עזבתי הכל והלכתי לעשות את זה", הוא מספר בגאווה. "הקמנו את המדור בפקוד המרכז. אז עוד לא היו מסלולים טכנולוגיים יוקרתיים, היה רק 'נצח יהודה'. חיברנו את השטח, את הרבנים, את הרשויות, והגענו לנתונים פסיכיים של גיוס. פתאום ראינו משפחות איכותיות שולחות את הילדים שלהן. המטרה המקורית הייתה להציל את הנוער הנושר,

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

וכמובן השחיתות העסקנית. אנחנו רוצים להתמקד במה שבאמת חשוב לעתיד ילדינו: לשמור על עולם התורה מצד אחד, ומצד שני לתת לצעירים חרדים את הכלים הבסיסיים ביותר, כולל אנגלית ומתמטיקה, כדי שאם יבחרו לצאת לעולם המעשה, יוכלו לרכוש מקצוע ולהתפרנס בכבוד.

הוא מביא כדוגמה את העיר פתח תקווה, שם ניהל מאבק נחוש מול הממסד הוותיק. "כשרצינו לפתוח גנים ובתי ספר משלנו, פתחו נגדנו במלחמת עולם. שלחו מכתבים מאיימים, הפעילו יחצנים, ניסו לשחד אותנו עם צ'ק פתוח כדי שנוותר. הם הבינו שברגע שיש אלטרנטיבה, הם מאבדים כוח. הצלחנו בסוף לפתוח ממ"ח בפתח תקווה, והכיתות של החינוך העצמאי בעיר התרוקנו מארבע כיתות לכיתה אחת במחזור. למה? כי הציבור צמא לזה – כמובן שהצלחנו במשימה רק כי זכינו בראש עיר (רמי גרינברג) חזק ובולדוזר נטול לחצים שרואה רק את צורכי התושבים.

"בשולחן ערוך וברמב"ם כתוב במפורש שחובה על אדם לפרנס את עצמו ולא להיות לנטל על הבריות. החרדיות שעליה גדלתי בבית אבא היא כזו שעובדת, לומדת תורה כל בוקר וכל ערב, ושומרת קלה בכחמורה. ראית את התורים בחול המועד בירושלים? אלפי אברכים עומדים שעות בשמש בשביל תלושי מזון של 1,200 שקל. למה תלמיד חכם צריך לעבור את ההשפלה הזו? אני אומר: במקום תלושי מזון, תנו להם הכשרה מקצועית. תנו להם לפרנס את משפחתם בכבוד. הם רוצים אותנו חלשים ונוקעים כדי שנמשיך להזדקק לחסדיהם. אנחנו נותנים לציבור את הכוח בחזרה".

הקשר לגר"ד לייבל והאיזמים

אי אפשר לדבר על המהפכה של פרדי וחבריו מבלי להזכיר את הגאון רבי דוד לייבל, הדמות הרוחנית שעומדת מאחורי שורת פרויקטים לשילוב חרדים בהייטק ובמשק הישראלי, מייסד תנועת "אחוות תורה". על אף שהגר"ד לייבל אינו נושא בתפקיד רשמי בהנהגה הרוחנית של המפלגה, טביעות אצבעותיו והאידיאולוגיה שלו שזורות בה. "הרב לייבל הוא תלמיד חכם עצום, איש חזון שחי את עולם התורה", מסביר פרדי. "את 'אחוות תורה' הוא הקים מכיסו הפרטי כששמע על אברך שיצא לעבוד ולא קיבלו אותו לכולל ערב בקרית ספר רק בגלל שהוא עובד. הרב רתח על זה ופתח לו כולל. משם זה הפך לרשת ארצית. הרב לייבל חטף איזמים, חתכו לו את הצמיגים ברכב, הפגינו מול ביתו, איימו על אשתו וילדיו. מדובר בהתנהגות עבריינית של פלגים קיצוניים שמשחיתים רכוש בשם התורה. אבל הוא לא נרתע".

למה הוא לא תומך בכס פומבית בבחירות?

"הרב לייבל עסוק כל היום בתורה ובעשייה, הוא לא מחפש פוליטיקה. הלוואי ויסכים לתמוך בנו פומבית, אבל גם בלי הודעה רשמית, הציבור יודע מאין צמחנו. מעבר לכך, יש לנו בוועד הרבנים של המפלגה שורה של תלמידי חכמים, דיינים וראשי קהילות שהסכימו להזדהות. זה דורש אומץ אדיר במגור שבו אתה עלול להיות

הכעם לוקחים אחריות

הציבור החרדי

ותקציבים. הרכבת הזאת כבר יצאה מהתחנה".

אם תהיו לשון המאזניים אחרי ההצלחה בבחירות בס"ד, עם מי תשבו?

"אנחנו מפלגת ימין. נחתור לממשלת אחדות ציונית ורחבה כפי שראש הממשלה נתניהו בעצמו אומר שהוא מתכוון להקים מיד אחרי הבחירות, ללא קיצונים משני הצדדים, אלא נייצר ציר מרכזי מתון ויציב. אי אפשר לנהל את האתגרים הביטחוניים והחברתיים של ישראל היום עם ממשלת קצוות של חצי עם".

ואיזה תיק אשר פרדי יבקש?

"שר החינוך", הוא עונה ללא היסוס. "אני רוצה לראות את הילדים החרדים מהפריפריה, מדימונה, מבאר שבע, מקרית אתא או כרמיאל, נכנסים ל-8200 ולהייטק, רוצה לראות אותם בתפקידים משמעותיים במשק וכלכלה. הכל מתחיל למטה, בחינוך. אם צריך לתת יותר משאבים לדרום ולצפון, נעשה את זה. המטרה היא שכולם, חרדים, מסורתיים וחילונים, יוכלו להתפרנס בכבוד ולתרום למדינה".

לקראת סיום הראיון, כשהוא מתבקש לחזור לחייו האישיים, עולה נושא גיוסו של בנו הבכור לחטיבת חשמונאים. במגור שבו גיוס הוא לעיתים קרובות אות קלון, פרדי מדבר על כך בעיניים נוצצות.

"זה מרגש ומשמח. זו הייתה בחירה מלאה שלו. הוא עבר את המבחנים והחליט שהוא רוצה להיות קרבי. לא התערבתי ולא דחפתי, אבל אני מגבה אותו במאת האחוזים. כששואלים אותי אם אני לא מפחד עליו כשיש מלחמה, אני עונה שהפחד קיים גם כשהוא חוצה כביש ליד הבית. הקדוש ברוך הוא מנהל את העולם. אם הבן שלי בחר את הדרך הטובה ביותר בעיניו לתרום לעם ישראל, תוך שמירה על אורח חיים חרדי – תפקידי כאבא הוא לעמוד מאחוריו ולהצדיע לו.

"הבחירות האלה הן רק ההתחלה של מסע ארוך", מסכם פרדי במבט נחוש. "עם כל קול שאנחנו מקבלים, אנחנו שולחים מסר חזק לממסד הישן. במוצאי הבחירות, כשיפתחו את הקלפיות, אנחנו נראה לכולם כמה גדול הכוח של הציבור החרדי שבא לקחת אחריות על העתיד שלוי".

מנודה וחבול ברגע שאתה סוטה מהשורה. ישנם אדמו"רים ורבנים משמעותיים שתומכים בנו בחדרי חדרים. הפחד קיים, אבל הוא מתחיל להיסדק".

אתה עצמך לא מפחד? קיבלת איזמים?

"קיבלתי טלפונים מאיימים, בעבר גם פנצ'רו לי גלגלים, אבל זה לא מרגש אותי. הם הבינו שאיזמים עליי עובדים הפוך – הם רק נותנים לי יותר אדרנלין. אני אדם ממוקד מטרה. כל מי שרוצה לאיים, אני מזמין אותו לכוס קפה אצלי בבית, באהבה. אני לא חושש מדעות שונות, יש לי חברים טובים מאוד מהפלג הירושלמי. אנחנו מתווכחים ולא מסכימים על כלום אבל בסוף הויכוח מתחבקים".

ממנחן הקלפי אל המערכה המוניציפלית

פרדי מכוון לשינוי תודעתי אצל המצביע החרדי המתלבט. "התמיכה בנו גדלה משבוע לשבוע, גם בתוך החברה החרדית וגם בקרב ציבורים נוספים שרואים בנו תקווה. המספרים שלנו מראים שכבר שליש מהצעירים החרדים איתנו. המומנטום האמיתי נמצא אצלנו. אני פוגש אלפי אנשים שאומרים לי: 'אנחנו מסכימים איתכם על הכל, נמאס לנו, אבל אנחנו מפחדים לשרוף קול'. ואני אומר להם: אם כל אותם אנשים שמתלוננים על השליטה העסקנית, על היעדר החינוך ועל המעונות ישימו את הפתק שלנו – אנחנו נהיה הפתעת הבחירות וניכנס בענק" – הצבעת מחאה היא לא זריקת הקול לפח, זו אמירה, יש משמעות גדולה למספרים, אובמה נבחר לנשיא המדינה החזקה בעולם רק בגלל קולות מחאה.

"בכל מקרה, אנחנו כאן כדי להישאר. בעוד כשנתיים, בבחירות המוניציפליות, אנחנו נקים רשימות של הציבור החרדי בכל הערים המרכזיות, או כאלה שיש בהם ריכוז חרדי המעוניין בשינוי. ניצור כוח קואליציוני ואופוזיציוני בכל עיר כדי לדאוג שחרדים העמלים לפרנסתם יקבלו ייצוג, מוסדות

ההצבעה הכי חשובה בחיים שלך.

הפעם לוקחים אחריות

הציבור
החרדי

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

הציבור החרדי במספרים

הציבור החרדי הוא קבוצת האוכלוסייה שגדלה בקצב המהיר ביותר בישראל. המספרים מספרים על עולם התורה שצומח, נשים שיוצאות בהמוניהן לעבודה ומשפחות גדולות וצעירות, אבל הם גם מציבים שאלות גדולות על פרנסה, חינוך, דיור ושירות. כך נראה הציבור החרדי במספרים

אנחנו גדלים מהר.

בכל 17 שנה, בקצב הגידול הנוכחי, הציבור החרדי מכפיל את עצמו. ב-2009 חיו בישראל כ-750 אלף חרדים, ולפי תחזיות הלמ"ס, ב-2033 יחיו כאן כשני מיליון. זו קודם כול ברכה עצומה: יותר משפחות, יותר קהילות, יותר ישיבות וכוללים, יותר תורה. אבל מספרים כאלה מביאים איתם גם אחריות. כל ילד שנולד היום יצטרך בעוד כמה שנים מקום בתלמוד תורה או בבית יעקב, אחר כך ישיבה או סמינר, ובהמשך דירה ופרנסה. חלק ילמדו שנים ארוכות בכולל, אחרים ייצאו לעבוד, וחלק יחפשו מסלול אחר שמתאים להם. השאלה הגדולה איננה רק כמה נחיה, אלא איך נחיה.

1.45 מיליון חרדים אנחנו כבר לא ציבור קטן

בסוף 2025 מנתה החברה החרדית כ-1,452,000 איש - 14.3% מאוכלוסיית ישראל. 57% מאיתנו עדיין לא הגיעו לגיל 20. לפי תחזית הלמ"ס, ב-2030 יחיו כאן כמיליון חרדים מתחת לגיל 20, רבע מכל בני הגיל הזה בישראל.

כ-170,000 בחורי ישיבות ואברונים עולם התורה צומח

בין 2013 ל-2023 זינק מספר בחורי הישיבות והאברונים מכ-92,500 לכ-169,500 - עלייה של כ-83%. זה אחד מסיפורי הצמיחה הגדולים של החברה החרדית, והוא מחייב לשאול איך עולם תורה כזה ימשיך להתקיים לאורך זמן.

נמעט כל ילד שלישי העתיד כבר נמצא בכיתה א'

כ-31% מתלמידי כיתות א' בחינוך העברי בישראל לומדים בחינוך החרדי. ההחלטות שמתקבלות היום על החינוך החרדי יעצבו חלק גדול מהדור הבא בישראל.

53%

אצל הגברים נעצרנו

שיעור התעסוקה של הגברים החרדים הגיע לכ-52% כבר בשנת 2015, ומאז כמעט לא זז: 53.3% בשנת 2025.

81%

הנשים החרדיות עובדות

81% מהנשים החרדיות בגיל העבודה העיקריים עובדות, כמעט כמו נשים יהודיות לא חרדיות. לפני עשרים שנה, רק כמחצית מהנשים החרדיות עבדו. זהו שינוי עצום בתוך דור אחד.

הפעם לוקחים אחריות

**הציבור
החרדי**

45% מהילדים עניים הילדים הכי עניים: חרדים

שליש מהמשפחות החרדיות, ו-45% מהילדים החרדים, חיים מתחת לקו העוני. שיעור העוני במשפחות ירד מ-39% ב-2015, בין היתר על רקע הגידול בתעסוקת הנשים והרחבת תמיכות וקצבאות, אבל בבית עם ילדים רבים העוני נוגע כמעט בכל דבר: חינוך, דיור, בריאות.

10,579 שקל גם נשעובדים, הפער נשאר

השכר החודשי הממוצע של גבר חרדי שכיר עמד ב-2023 על 10,579 שקל ברוטו, רק 49% משכרו של גבר יהודי לא חרדי. ב-2003 עמד היחס הזה על 71%. הפער לא הצטמצם, הוא רק החרף עם הזמן. השאלה איננה רק כמה יוצאים לעבוד, אלא באילו מקצועות ועם איזה כלים.

16% מעטים זכאים לתעודת בגרות

בשנת תשפ"ג היו זכאים לתעודת בגרות רק כ-16% מתלמידי י"ב בחינוך החרדי: 6% מהבנים ו-24% מהבנות. לא כל משפחה רוצה בגרות. אבל משפחה שכן רוצה צריכה לקבל אותה בתוך החינוך החרדי.

4,298 מתגייסים נכנסים חרדים ויוצאים חרדים

בשנת הגיוס 2025 התגייסו לצה"ל 4,298 בני הציבור החרדי, עלייה של 53% לעומת השנה הקודמת. כ-69% מהם שירתו במסלולים הייעודיים לחרדים, ושם גם נרשמה עיקר העלייה: כמעט 1,200 חיילים נוספים בשנה אחת. כשיש מסגרת שבה אפשר לשרת ולהישאר חרדי, צעירים חרדים שלא לומדים - באים.

על הזהות החרדית שלה. אלה לא שאלות על הציבור החרדי. אלה השאלות של הציבור החרדי.

לאן ממשיכים מכאן?

המספרים לא מחכים לאף אחד. בכל שנה נולדים עוד ילדים, מוקמות עוד משפחות, נפתחות עוד ישיבות וכוללים ונדרשות עוד דירות, כיתות ומקומות עבודה.

הציבור החרדי של תשצ"ו, בעוד עשור, יהיה גדול בהרבה מזה שאנחנו מכירים היום, ולכן השאלה אינה רק מי ייצג אותנו בכנסת הקרובה, אלא אם אנחנו נערכים כבר היום לציבור שנהיה מחר.

המספרים הם רק ההתחלה

הנתונים האלה מספרים על ציבור צעיר וצומח, על עולם תורה שהתרחב באופן דרמטי ועל נשים חרדיות שחוללו בתוך שני עשורים שינוי עצום בשוק העבודה.

אבל לצד ההצלחות הם מציבים שאלות שאי אפשר להשאיר לדור הבא: איך מממנים את עולם התורה שכמעט הכפיל את עצמו בתוך עשור, ואיך מאפשרים לאברך להמשיך ללמוד ובאותה שעה נותנים כלים למי שבחר לצאת לעבוד.

ואיך מעלים לא רק את שיעור העובדים אלא גם את השכר, בונים מספיק דירות ומוסדות לציבור שמכפיל את עצמו בכל 17 שנה, ומאפשרים למשפחות שונות לבחור מסלולים שונים בלי שאף אחת מהן תצטרך לוותר

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

מקורות הנתונים: שנתון החברה החרדית בישראל 2025, ד"ר גלעד מלאך וד"ר לי כהנר, המכון הישראלי לדמוקרטיה (דצמבר 2025), על בסיס נתוני הלמ"ס, משרד החינוך, צה"ל ורשות השירות הלאומי-אזרחי. הנתונים מתייחסים לשנת המדידה האחרונה הזמינה בכל תחום (2023-2025).

הפתרון היחיד
שיגן על עולם התורה

הפתרון היחיד
שיפסיק את המעצרים

הפתרון היחיד
שיעצור את השנאה

הפתרון היחיד
שיאפשר לבחורי הישיבות
ללמוד ללא הפרעה

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

הפעם לוקחים אחריות

הציבור
החרדי!

המצע

של מפלגת הציבור החרדי

עולם התורה

2. שירות מותאם לאורח החיים החרדי

כל חרדי שאין תורתו אומנותו, יהיה חייב בשירות. לשם כך, יוקמו מסלולים ראויים ומגוונים, שיאפשרו לשלב בין שירות משמעותי לבין אורח חיים חרדי ודקדוק על קלה כחמורה.

3. עצמאות עולם התורה

"הציבור החרדי" תפעל להעלאה משמעותית של כושר ההשתכרות החרדי, כך שכל בית אב יוכל להתפרנס בכבוד ובהרחבה. ככל שיהיו יותר אוהבי תורה בעלי אמצעים כלכליים, כך יהיה אפשר לבסס את תקציבי הישיבות והכוללים על השיטה היהודית הנושנה של "הסכם יששכר וזבולון", מבלי להיות סמוכים על שולחן אחרים.

ויאפשר לכל מי שראוי ומסוגל לשבת ולעסוק בתורה, לעשות זאת ללא הפרעות - ומצד שני יגדיל באמת את אחוזי השירות בקרב הציבור החרדי. לכן הוא עשוי להתקבל גם על דעת כלל הציבור הישראלי ומערכת אכיפת החוק.

מה נעשה

1. הסדרת מעמד "תורתו אומנותו"

כל מי שחשקה נפשו בתורה ומקדיש את חייו בפועל לעסוק בה, יוכל ללמוד בכבוד ללא איום במעצר וללא הפרעות משום סוג. זהו תנאי יסודי ובלתי מתפשר לכל שיתוף פעולה בין נציגי "הציבור החרדי" לבין מערכות השלטון בנושא זה.

לימוד התורה הוא נשמת חיינו, ומה שהחזיק את עם ישראל באלפיים שנות גלות. עלינו להגן על מי שבאמת מקדיש את חייו ללימוד התורה, ולאפשר לו ללמוד בשקט, בלי איום במעצר, בלי סנקציות ובלי הפרעות.

הדרך היחידה להגן על בני הישיבות, היא למצוא פתרון כולל ומקיף שיבחין בין חרדי שתורתו אומנותו לבין חרדי שאין תורתו אומנותו, ויעניק לכל אחד אפשרות בחירה בין שני המסלולים, מבלי לצאת מן העולם החרדי ומבלי לחשוש להידרדרות רוחנית. פתרון כזה, מצד אחד ישמור על עולם התורה

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

שירות חרדים

וכן לשירות לאומי ואזרחי בארגוני חירום, כמו כיתות כוננות עירוניות, זק"א ואיחוד הצלה.

5. סיוע למשרתים

תורחב המנהלת המיוחדת המספקת למשרתים החרדים הכוונה, ייעוץ, ליווי בעת השירות ומציאת אפיקי פרנסה ותעסוקה לאחריו.

6. סיוע למשפחות

יוקם גוף שיספק מעטפת מלאה למשפחות מילואים חרדיות ולצרכיהן הרבים, כולל סיוע, הנגשת מידע ומיצוי זכויות.

7. הגנת הגבולות

תקודם הקמת יישובים חרדיים וישיבות הסדר חרדיות באזורי הגבול המזרחי, שבהם ישולבו פתרונות דיור, שירות ותעסוקה גם יחד.

מה נעשה

1. התאמה

כל מסלול יותאם באופן מלא לאורח החיים החרדי. מתוך עיקרון של "נכנס חרדי - יוצא חרדי".

2. ליווי

כל מסלול יהיה בליווי של צוות רבנים בעלי ניסיון רב בתחום שירות החרדים.

3. תקצוב

ינתן עידוד ממסלולי נרחב לישיבות ההסדר החרדיות ולארגונים המקדמים פתרונות שירות מותאמים לציבור החרדי.

4. מסלולים

יוקמו מסלולים לשירות חובה גם בארגוני ביטחון נוספים, כמו השב"כ, המוסד והמשטרה,

ל צעיר חרדי שאינו מקדיש את חייו ללימוד תורה, צריך לשרת שירות ביטחון ככל אזרח ישראלי אחר. לשם כך, יוקמו מסלולים ראויים ומגוונים, שיאפשרו לשלב בין שירות משמעותי לבין אורח

חיים חרדי ודקדוק במצוות. גם החיילים החרדים ראויים לנציגות שתדאג לזכויותיהם.

בעת האחרונה נוצר בעם ישראל משבר חריף, בשל היעדר חוק המסדיר את מעמד בני הישיבות שתורתם אומנותם. זוהי סכנה קיומית לעולם התורה, לציבור החרדי ולעם ישראל כולו.

ניסיונות רבים נעשו לפתור את המשבר, אולם ללא הועיל. לא די שהמצב אינו משתפר, אלא שהוא אף מחמיר מיום ליום.

עמדת תנועת "הציבור החרדי", היא שהדרך היחידה להגן על בני הישיבות, היא למצוא פתרון כולל ומקיף שיבחין בין חרדי שתורתו אומנותו לבין חרדי שאין תורתו אומנותו, ויעניק לכל אחד אפשרות בחירה בין שני המסלולים, מבלי לצאת מן העולם החרדי ומבלי לחשוש להידרדרות רוחנית. פתרון כזה, מצד אחד ישמור על עולם התורה ויאפשר לכל מי שראוי ומסוגל לשבת ולעסוק בתורה, לעשות זאת ללא הפרעות - ומצד שני יגדיל באמת את אחוזי השירות בקרב הציבור החרדי. לכן הוא עשוי להתקבל גם על דעת כלל הציבור הישראלי ומערכת אכיפת החוק.

דיור בר השגה

3. שילוב שכונות חרדיות בכל ערי ישראל ומניעת דחיקה לשוליים

דחיית ניסיונות לדחוק את הציבור החרדי לערים מרוחקות ומנותקות בשולי הארץ. פעולה לשילוב שכונות חרדיות בכל ערי ישראל מתוך שותפות ושכנות טובה, והבטחת ייצוג הולם במוסדות התכנון כדי להבטיח מענה תעסוקתי ותשתיות איכותיות בלב העשייה ובמרכז הארץ.

4. ביסוס וחיזוק הרשויות המקומיות בערים החרדיות

העצמת הרשויות המקומיות החרדיות דרך הרחבת בסיס ההכנסות מאזורי תעסוקה ומסחר, השגת תקצוב ממסלולי שוויוני והשקעה במקצועיות עובדיהן. הבטחת ייצוג הולם לצרכיהן ברמה הארצית, מתוך הבנה כי עוגן כלכלי עירוני חיוני לרווחת התושבים ולעתיד ילדיהן.

5. איכות חיים

שיפור איכות החיים והניקיון בערים ובשכונות החרדיות, ופיקוח מקרוב על פעולות הרשויות המקומיות בנושא זה.

תרבות.

מה נעשה

1. גיבוש תוכנית דיור לאומית ייעודית

יצירת תוכנית לאומית לדיור חרדי שתגדיל את קצב התחלות הבנייה פי חמישה, בהתאמה מלאה לגודל הקהילה וקצב צמיחתה. הליכי התכנון ישולבו שיתוף ציבור המותאם למאפיינים התרבותיים של הקהילות החרדיות.

2. פיתוח שכונות וערים חרדיות בעלות מעטפת חיים מלאה

קידום הקמת ערים ושכונות חרדיות חדשות תוך התניית במעטפת חיים אינטגרלית הכוללת אזורי מסחר ותעסוקה, מוסדות חינוך, שירותי בריאות, תרבות, ספורט, שטחים ירוקים ותחבורה ציבורית מותאמת, מתוך תפיסה שדירה ללא סביבה עירונית מתפקדת אינה מהווה פתרון.

קצב הבנייה לציבור החרדי מפגר אחרי הגידול הטבעי, הצפיפות גוברת והמחירים מזנקים. ניאבק במגמה להקים "שיכוני חרדים" מנותקים בפריפריה, בלי תעסוקה ובלי עתיד. נבסס ונחזק את הרשויות המקומיות החרדיות על ידי אזורי תעסוקה ומסחר.

מצוקת הדיור בציבור החרדי מחריפה במהירות עקב קצב בנייה המפגר את הגידול הדמוגרפי, דבר המוביל לצפיפות דחוקה ונטל חובות כבד על ההורים.

תנועת "הציבור החרדי" מחויבת לפעול בנחישות ליישום פתרונות דיור הולמים ואיכותיים מתוך תפיסה מערכתית, ותיאבק ביוזמות כושלות להקמת "שיכוני חרדים" מנותקים בפריפריה ללא אופק תעסוקתי או

הפעם לוקחים אחריות

הציבור החרדי

דיוש מגדלור

מתוך דברי הרב יהושע פפר, יו"ר ועדת הרבנים של "הציבור החרדי", בנכנס ההשקה, י' אלול תשפ"ו

אני עומד כאן מפני שיש לי אמון עצום ביהדות החרדית. אני מאמין בתורה שלנו, במשפחות שלנו, בקהילות שלנו, בעולם המופלא שבנינו, אנו ואבותינו, מתוך מסירות עצומה. ודווקא מפני שאני מאוהבי העולם הזה, אני מאמין שהגיע הזמן לפרק חדש.

במשך עשרות שנים אמרו לנו שבהצבעה למפלגה חרדית יש קידוש ה'. והבנו מדוע: ציבור ששרד חורבן, שקם מן האפר ובנה מחדש עולם של תורה, ביקש להכריז – אנחנו כאן, התורה כאן, עם ישראל נאמן למורשתו. אבל היום אנחנו חייבים לשאול: האם הפוליטיקה החרדית, כפי שהיא מתנהלת היום, אכן מקדשת שם שמייים? רבים, שרק אתמול הביטו בנו בהערכה, מביטים בנו היום בכעס ובניכור. זה כואב. ואנחנו חייבים לשאול אם לא איבדנו משהו בדרך.

לימוד התורה הוא זכות עצומה, ודווקא משום כך אי אפשר להפוך אותו לתירוץ עבור כולם. מי שתורתו באמת אומנותו, עלינו לשמור עליו, לתמוך בו ולהגן על אפשרותו ללמוד, בהדרגה גדולי התורה. ומי שאינו לומד, אינו יכול להסתתר מאחורי מי שכן. ההתנגדות הגורפת לכל שירות הובילה אותנו למצב בלתי אפשרי: עשרות אלפי צעירים תחת איום של מעצרים, בלי אופק. והמצב הזה פוגע דווקא בבני הישיבות שאנחנו מבקשים להגן עליהם. אנחנו צריכים את האומץ לומר משהו אחר: **כן לשירות, כן לאחריות** – בתנאים המתאימים לחיים של בן תורה. זה תפקידה של הפוליטיקה החרדית היום: להילחם על מסגרות טובות, ראויות ומוגנות. לבנות פתרונות, ולא למנוע אותם.

אחרי חורבן יהדות אירופה היינו ציבור קטן, ובנינו מעין תיבת נח. בחוץ השתולל המבול, ובפנים שמרנו על הילדים, על התורה ועל הערכים שלנו. והתיבה הזאת הצליחה מעבר לכל מה שמקימה יכלו לחלום. אבל אנחנו כבר לא 'שארית הפליטה' קטנה. אנחנו ציבור גדול, צעיר וצומח. ציבור קטן יכול להתכנס פנימה ולהישען על אחרים; ציבור ענק אינו יכול. "הסמוך על שולחן אביו" נקרא קטן. גם משפחה וגם ציבור צריכים לשאוף לעמוד על רגליהם.

ולכן המדד להצלחה פוליטית חייב להשתנות: לא כמה קצבאות הצלחנו להשיג, אלא כמה הזדמנויות הצלחנו ליצור. כמה בעלי משפחות קיבלו כלים לפרנס בכבוד, כמה משפחות יצאו

ממעגל העוני, כמה צעירים קיבלו כלים להשתלב בלי לוותר על תורה ויראת שמיים. **במקום קצבאות – הזדמנויות. במקום תלות – עצמאות. במקום הישרדות – שגשוג.**

"בנות ישראל נאות הן, אלא שעניות מנוולתן". החברה החרדית נאה היא: יש בה תורה, משפחה, חסד. אבל יש גם דברים שמכערים את היופי הזה, והקיצוניות הולכת וגוברת: רבנים חשובים ואדמו"רים מותקפים ברחוב, ואין תגובה ואין גינוי. אמת, צדק, יושר ונשיאה באחריות הם ערכים תורניים, והחזרתם למרכז חיינו הציבוריים היא עצמה קידוש ה'.

רבן יוחנן בן זכאי ביקש "תן לי יבנה וחכמיה", וזו הייתה החוכמה הגדולה של שעתו. אבל היום אנחנו לא רק חיים במדינת ישראל; במידה הולכת וגוברת, אנחנו מדינת ישראל. יש לנו שרים בממשלה שמכריעים על מלחמה, על חיים ומוות. הכלכלה

הישראלית היא הכלכלה שלנו, מערכת הבריאות היא שלנו, האתגרים הביטחוניים הם שלנו. השפה צריכה להשתנות: מ"הם" ל"אנחנו". יש לנו השקפת עולם תורנית וקווים אדומים, ולעיתים גם מחלוקת חריפה. אבל מחלוקת אינה מכטלת שותפות, ושוני אינו מכטל אחריות.

תיבת נח הייתה הכרחית; בלעדיה לא היה עתיד. אבל אף אחד אינו חולם לחיות לנצח בתוך תיבה. כאשר המים שוככים, צריך לפתוח את הדלת. במשך דורות בנינו תיבה מופלאה. עכשיו הגיע הזמן לשלב הבא: **לא עוד תיבה, אלא מגדלור. מגדלור של תורה.**

הפרק הראשון היה הישרדות; הפרק הבא צריך להיות שגשוג. הפרק הראשון היה יבנה; הפרק הבא חייב להיות ירושלים. הפרק הראשון היה תיבת נח; הפרק הבא חייב להיות מגדלור של תורה, שמאיר לעם כולו.

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

החינוך החרדי

מה נעשה

1. חיזוק ושדרוג המוסדות הקיימים

מוסדות החינוך החרדיים הם הלב של הקהילה, ונעמוד לצדם. נשקיע במבנים ובכיתות, בהכשרת מלמדים ומורים ובכלים מקצועיים, כדי שכל תלמוד תורה, בית יעקב וישיבה יוכלו להנך לתורה ויראת שמיים ברמה הגבוהה ביותר, במסגרת מתקצבת ומפוקחת.

2. מגוון מוסדות וזכות בחירה

לא כל ילד ולא כל משפחה צריכים אותו מסלול. נאפשר פתיחה של מוסדות מסוגים שונים, כדי שלכל קבוצת הורים ולכל קהילה יהיה מענה לפי דרכה. כל מוסד יפעל לפי הצביון הייחודי שלו, וההורים הם שיבחרו את המסגרת המתאימה לילדם.

3. שיתוף הורים

הקמת ועדי הורים אפקטיביים ותמרוץ מוסדות המשתפים את ההורים באופן מקצועי ושקוף בתהליכי החשיבה וחינוך התלמידים.

4. שוויון במשאבים

מיגור מוחלט של תופעת הלימוד במבנים ארעיים. הבטחת זכותו של כל ילד ללמוד בכיתה תקנית ובמבנה בטיחותי. הובלת תכנית אסטרטגית לאומית לתכנון, סיוע ותקצוב מבני חינוך תקינים לציבור החרדי, על

שמור על עצמאות החינוך החרדי מכל משמר, לצד חיזוק משמעותי של זרם הממ"ח. ילדינו זקוקים ללימודי אנגלית ומתמטיקה, למלמדים מקצועיים יותר, למבנים בטוחים ולעזרה מקצועית אמיתית למי שמתקשה. חינוך הבנים והבנות לתורה ויראת שמים בדרך ישראל סבא, הוא אחד הדברים החשובים ביותר להמשכת שרשרת הדורות ולקיומו של ציבור יראי ה'. מתוך הכרה זו, תנועת "הציבור החרדי" מחויבת לשמור מכל משמר על עצמאות החינוך החרדי, ולהדוף כל ניסיון התערבות זה.

עם זאת, בהתבוננות ישירה וכנה אל עצמנו פנימה, ישנם דברים רבים הזקוקים לתיקון עמוק במערכת החינוך החרדית. ילדינו זקוקים למלמדים ומורים מקצועיים יותר, למבנים מרווחים ובטיחותיים יותר, לסיוע מקצועי אמיתי עבור הסובלים מקשיים (רגשיים, לימודיים או חברתיים), לכלים ומקצועות יסוד אשר יעמדו להם בהמשך חייהם הבוגרים, לרשת הגנה שתצמצם משמעותית את בעיית הנשירה, ולפתרונות מותאמים בשלל נושאים נוספים.

פי קריטריונים שקופים וללא תלות בזהות קהילתית או מפלגתית.

5. מוגנות

הטמעת תכניות מקיפות למוגנות בכל מוסדות החינוך, ליצירת תחושת ביטחון ולמניעת אלימות פיזית ומילולית.

6. הכשרת צוותי החינוך

הקצאת תקציבים נרחבים להכשרה איכותית ומתמשכת של כוחות ההוראה והחינוך, ואנשי מקצוע ייעודיים בכל מוסד לזיהוי בעיות ואתגרים בזמן אמת.

7. חינוך בלתי פורמלי

תקצוב תנועות נוער ומסגרות לחינוך חברתי בתוך המוסדות. תמרוץ חינוך לערכים ומיומנויות חברתיות, מערך חוגים, קייטנות ותוכניות העשרה לשעות הפנאי. קידום תוכנית "אתגרים" מקיפה לייצור שוויון ומוביליות חברתית.

8. מניעת נשירה

פיתוח והרחבה של תוכניות מקצועיות למניעת נשירה וקשיי הסתגלות, בגישת "ימין מקרבת" וחיבור לתורה מאהבה. דגש על סיוע לתלמידים במעברים מתלמוד תורה לישיבה ומבית ספר יסודי לתיכון, להקטנת סכנת הנשירה.

הכעם לוקחים אחריות

הציבור
החרדי

תופעת הנשירה

הנשירה היא פצע חי בלב הציבור החרדי: תלמידים נפלים מהמערכת ומאבדים את דרכם. כאב ההורים עצום, ומענה מערכתי אין. הפתרון הוא גיבוש תוכנית לאומית להתמודדות עם הנשירה בחינוך החרדי ומתן מענה לנוער מתמודד. תופעת הנשירה המתרחבת והולכת, היא פצע חי בלב הציבור החרדי. בממוצע, אחד מכל חמישה תלמידים חרדים נושר ממערכת החינוך החרדית, ורבים מהם נחלשים ומפנים עורף לדרך התורה. כאבם של ההורים עצום, ומענה מערכתי אין.

הגיעה העת לזנוח את פתרונות הטלאי לטובת שינוי עומק מערכת. תנועת "הציבור החרדי" מחויבת לגישה המשלבת חינוך חרדי שורשי עם כלים מקצועיים מתקדמים, מתוך תפיסה של "לבלתי ידח ממנו נידח".

מה נעשה

1. מערך נתונים ומעקב

הקמת דשבורד נתונים למיפוי צרכי נוער בסיכון, המאפשר מעקב מדויק אחר מענים אישיים.

2. ניהול תקציבי

פיקוח על תקציבי גפ"ן וממשלה ברשויות

חרדיות ומעורבות, להבטחת חלוקה הוגנת והשקעה אפקטיבית בטיפול בנשירה.

3. דיווח שקוף

מחויבות בדיווח על נשירה גלויה וסמויה בכל מוסדות החינוך (כולל ישיבות קטנות), לצד סנקציות כלפי מוסדות נמנעים.

4. מנגנון קבלה הוגן

טיפול נחרץ באפליית תלמידים ותלמידות באמצעות הקמת מוסדות חדשים ותקצוב ישיר למוסדות הפועלים ללא "מסננות" לא ענייניות.

5. תגבור יחידות נוער

תוספת תקצוב למנהלי יחידות נוער חרדיות ברשויות מעורבות שבהן שיעור הנוער החרדי מעל 30%.

6. מערך מדריכים חברתיים

שילוב מדריכים ייעודיים לאיתור, שיבוץ ושילוב בני נוער במסגרות חינוך מתאימות.

7. הרחבת מסגרות קידום נוער

הקמת מסגרות "קידום נוער" חרדיות בפריסה ארצית רחבה בתקצוב עודף, לטיפול מעמיק בנשירה.

8. מסגרות אתג"ר ומשמרות

תוספת תקציבית לכיתות אתג"ר ומשמרות

במערכת החינוך בכל הגילאים.

9. הכשרות מקצועיות מותאמות

מימון קורסים והכשרות לנוער בסיכון (מגיל 14) במסגרות אקסטרניות, להקניית כלים למוביליות חברתית.

10. הכשרת צוותי חינוך

מימון הכשרות מקיפות לצוותי חינוך וישיבות לזיהוי סיכונים והכלה.

11. הנגשת לימודים ובחינות

הנגשת לימודים לבגרות ומבחנים אקסטרניים מוכרים, ללא תלות ברישום למוסד ספציפי.

12. תוכנית מניעה וחיזוק הרווחה

פיתוח תוכניות מניעה להתמכרויות, חיזוק מערכי הרווחה ותמיכה הורית בדגש על רשויות חרדיות ומעורבות, תוך התניית תקציבים ביישום התוכניות.

13. תמיכה בפרויקטים קהילתיים

הרחבת התמיכה בסיירות ופרויקטים חברתיים המשלבים נוער בסיכון בעשייה מועילה.

14. מעטפת לנוער ללא עורף משפחתי

מימון מערכי חינוך בלתי פורמלי המעניקים מעטפת כוללת לנוער המתמודד ללא עורף משפחתי.

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

פונסה ננבז

כל בית חרדי זכאי לפרנסה בכבוד ובהרחבה. נפעל למתן אפשרות לכל אחד להשתלב היטב בשוק התעסוקה, באמצעות הכשרות ייעודיות, הסדרת מסלולי למידה מותאמים, אפליה מתקנת בשירות המדינה ותמריצים למעסיקים בשוק הפרטי.

תנועת "הציבור החרדי" מניפה את דגל הפרנסה בכבוד ובהרחבה לכל בית חרדי. חזונה של התנועה הוא להפוך את הציבור החרדי למבוסס כלכלית, בתפילה מעומק הלב "שלא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה ולא לעם אחר". לנגד עיני מייסדי התנועה ונציגיה עומדת הדוגמה הנפלאה שמציבה היהדות החרדית בתפוצות הגולה, ובה רבבות יהודים יראים ושלמים אשר משלבים תורה עם דרך ארץ, עם שדרה חזקה של בעלי הון המחזיקים את עולם התורה, סוחרים הנושאים ונותנים באמונה, ואנשי מלאכה יראי שמים אשר מתפרנסים מיגיע כפיהם.

פתרון התעסוקה המרכזי מתחיל בחינוך - כל ילד חרדי זכאי לקבל חינוך לתורה ויראת שמים יחד עם תשתית הולמת של מקצועות

יסוד לחיי המעשה, ובראשם מקצועות האנגלית והמתמטיקה. ילד חרדי שיקבל כלים כאלה כאשר הוא עדיין רך בשנים, יזכה להזדמנות טובה יותר לפרנס את משפחתו בכבוד בעתיד.

לצד זאת, ישנם אלו שאחרי שנים של לימוד תורה מתחילים לעבוד לפרנסתם בגיל מבוגר, כאשר ריחיים על צווארם. בגלל חוסר הכשרה וניסיון, רבים מהם נאלצים להסתפק במלאכות קשות אשר שכרן מועט, והם נאבקים עם קשיי פרנסה משמעותיים. גם למענם תפעל התנועה בדרכים שונות כדי לסייע להם להגיע לרווחה כלכלית, עד שיתקיים בהם ובילדיהם מאמר חז"ל (קידושין פב.): "אשרי מי שרואה את הוריו באומנות מעולה".

מה נעשה

1. הרחבת אזורי תעסוקה ומרכזי הכוון בריכוזים החרדיים

חיזוק וביסוס אזורי תעסוקה ומרכזי הכוון מקצועיים שיעניקו הכשרות מתקדמות, לימודים מותאמים וליווי בהשמה, לצד קידום תוכניות ממשלתיות לסיוע כלכלי למשתלבים בשוק העבודה לפרנסה בכבוד לכל גבר או אישה חרדים.

הכעם לוקחים אחריות

**הציבור
החרדי**

2. קידום מסלולי הכשרה והשמה לתעשיית ההייטק ולמקצועות פריון גבוה

הסדרת תקציבים ייעודיים למסלולי הכשרה והשמה בהייטק ובמקצועות רווחיים אחרים. התוכניות יותאמו לחלוטין לאורח החיים החרדי, כולל מסגרות נפרדות לנשים ולגברים, התחשבות בלוחות הזמנים וליווי אישי לשילוב מוצלח.

3. תכניות ייעודיות לתלמידות סמינרים
העמדת סל פתרונות רחב לבוגרות, מהסמכות מקצועיות (כגון תעודות מה"ט) ומסלולים פרה-רפואיים ועד ללימודים אקדמיים מותאמים. התנועה תפעל לסבסוד ממשלתי להכשרות מעשיות המבטיחות השמה בטוחה וליווי מקיף.

4. הסדרת מסלולי למידה אקדמיים ומקצועיים לנשים ולגברים

הנגשת מגוון מסלולי לימוד בקרבת הבית (הכשרות קצרות, תעודות ותארים אקדמיים) המותאמים לחלוטין לאורח החיים החרדי, בתנאים הולמים השומרים על ערכי הלומדים ללא פשרות.

5. רפורמת השוברים לצמצום פערי השכלה

תקצוב תוכנית ואוצרים שתעניק מימון מלא לבוגרי החינוך החרדי לצורך השלמת פערי ידע ומכונות ממוננות, במטרה לפתוח בפניהם את שערי האקדמיה והתעסוקה ללא נטל כספי על הפרט, כצעד של צדק חברתי.

6. תמריצים למעסיקים וגיוון שוק התעסוקה

עידוד מעסיקים לקליטת עובדים ועובדות מהציבור החרדי באמצעות מסלולי תמריצים מיוחדים לחברות, שיתוף פעולה עם ארגוני מעסיקים ותוכניות לליווי צמוד, לשילוב אפקטיבי בכל מגזרי המשק.

7. שילוב והעסקת חרדים בשירות המדינה ובמגזר הציבורי

תיקון תת-הייצוג החרדי של המגזר החרדי בגופים הציבוריים באמצעות תוכנית תמריצים להתמודדות על משרות בכירות, הבטחת נוכחות חרדית בוועדות הבחנים, והקמת פלטפורמת נטוורקינג למינוף קליטת עובדים נוספים.

8. מתחמי עבודה משותפים במגזר החרדי

ייסוד חללי עבודה משותפים ומותאמים בתוך הריכוזים החרדיים, שיספקו את ההפרדה הנדרשת ויאפשרו ליזמים, עצמאים ועובדים מרחוק ליהנות מסביבה מקצועית ומכובדת קרוב לבית ללא פגיעה בערכיהם.

נדי לחולל את השינוי - חייבים להיות במקום שבו מתקבלות ההחלטות

את הכלים הללו בזמן, אנו משאירים עבורו דלתות פתוחות ליום שבו יצטרך לפרנס משפחה בכבוד. האחריות לעתידו מתחילה שנים רבות לפני הריאיון הראשון.

לצד הלימודים התיאורטיים, נחוצים גם כישורי חיים יישומיים. במחקריי בולט נתון מעניין: אנשים מודעים לחסר שלהם באנגלית, אך משוכנעים שבמבחן הקבלה לעבודה ישמחו בהם – הרי הם נחמדים, רהוטים ותקשורתיים. אלא שגם ריאיון עבודה הוא אומנות הדורשת למידה. יש להכיר את הקודים של שוק התעסוקה, להבין את הציפיות ולדעת כיצד להשתלב בסביבה ארגונית. זהו ידע חיוני שאנו חייבים להנחיל לצעירים שלנו, בצד הביטחון ביכולותיהם הברוכות.

האחריות האישית המצופה מכל יחיד, מחייבת בראש ובראשונה אחריות ציבורית: עלינו להעמיד מסלול סלול וברור שאדם יכול לצעוד בו, ולא לצפות שיגבר בכוחות עצמו על פערים שצברו שנים. רק כך תהפוך השאיפה לפרנסה בכבוד מאשליה לאפשרות מעשית וברירה.

מחקרי הראו לי בבירור כי העוני מושפע ממערכת שלמה של חינוך, הכשרה, שכר ומבנה הזדמנויות. כמי שהשתתפה בוועדות הכנסת ופעלה גם מאחורי הקלעים, ראיתי מקרוב כיצד החלטות מדיניות מעצבות את חיי היומיום של משפחות רבות. כשהורמה הכפפה ונקראתי להצטרף לעשייה הציבורית והפוליטית, מובן שקל ונוח יותר היה להישאר במגדל השן האקדמי. אולם ההבנה של המציאות כרכה עימה אחריות מוסרית לפעול לשינויה – כי כדי לפתוח שערים, חייבים להיות שם במקום שבו נקבעות ההכרעות.

אני מכירה מקרוב את הכמיהה להתפתח מבלי לאבד את הזהות והשייכות, ולכן אני מאמינה בעומק ליבי שהשינוי חייב לצמוח מבפנים – מתוך היכרות עמוקה עם אורח החיים ומתוך כבוד לערכים שברצוננו לשמר. בידנו להעניק לילדינו כלים לעתיד, לגבות את הנשים שנושאות בנטל ולספק למשפחות דרך להתפרנס בכבוד. אנו חיים במדינה מודרנית והתיקון בהישג יד; אם שלום הבית, חינוך הילדים וכבוד התורה יקרים לליבנו, המאבק בעוני הוא חובה קדושה המתחילה בתוך הבית שלנו.

השאלה המרכזית היא ערכה של שעת עבודה. כשיחידת דיור משפחתית גדולה נשענת על שכר מינימום, עצם התעסוקה אינה מחלצת ממעגל העוני ולא מבטיחה קיום בכבוד. עלינו לפתוח אופקים לרכישת מקצוע, להתפתחות ולמצוינות אישית. במשך שנים הורגלנו להתבונן ביחיד סגולה – מעט נגידים ועשירים המחזיקים את מוסדות הקהילה, לצד ציבור רחב הנאבק על פת לחם. סיפור ההצלחה החרדי הוגבל לנגידים בודדים, ומה שנשמט מן המחזה הוא המסלול הרגיל, הסולידי והנגיש – זה שאפשר ללמד, לתכנן ולממש.

כמי שהשתתפה בוועדות הכנסת ופעלה גם מאחורי הקלעים, ראיתי מקרוב כיצד החלטות מדיניות מעצבות את חיי היומיום של משפחות רבות. כשהורמה הכפפה ונקראתי להצטרף לעשייה הציבורית והפוליטית, מובן שקל ונוח יותר היה להישאר במגדל השן האקדמי. אולם ההבנה של המציאות כרכה עימה אחריות מוסרית לפעול לשינויה - כי כדי לפתוח שערים, חייבים להיות שם במקום שבו נקבעות ההכרעות

מסלול כזה נבנה בהדרגה: הוא מתחיל בלמידה יסודית, ממשיך ברכישת מקצוע ובשתלבות בשוק העבודה, ונמשך בהשתלמויות ובפתיחת הזדמנויות קידום. פרנסה אינה קסם שמתרחש מעצמו; היא דורשת אקטיביות, מודעות ומבט מפוכח על המציאות. אולם כדי לדרוש מאדם לקחת אחריות על עתידו, עלינו לצייד אותו בצידה לדרך. אי אפשר לדלג על שנות ההכנה בילדות, ולצפות מאדם בוגר שינווט בהצלחה בעולם שאיש לא העניק לו מפת דרכים להבנתו.

בין כתלי האקדמיה אני פוגשת יום-יום צעירים מבריקים ומוכשרים, שהתקדמותם נבלמת בגלל היעדר שליטה באנגלית. זהו פער מכאיב במיוחד: הכישרון קיים, המוטיבציה בשמיים, אך חסר כלי בסיסי שקשה מאוד להשלים בגיל מבוגר. משום כך אני שבה ומדגישה את נחיצותם של לימודי מתמטיקה ואנגלית במוסדות החינוך. כשאנו מעניקים לילד

עוני מסוכן לבריאות. הוא מסוכן לשלום הבית. הוא מסוכן לחינוך הילדים.

אני אומרת את הדברים האלה גם כאישה חרדית, וגם כמי שעוסקת שנים במחקר וניסיון להבין את החברה החרדית לעומקה. כשמשפחה אינה מצליחה לסגור את החודש, כשהורים אינם יכולים לקנות מטרנה לתינוק או לממן יישור שיניים לילד, המצוקה נכנסת לכל חדר בבית ונעשית חלק ממנו. לכן קשה לי להשלים עם הקלות שבה אנחנו מקבלים לפעמים את העוני, כאילו הוא חלק בלתי נפרד מן החיים שלנו.

יש בחברה שלנו כוחות מופלאים. אין עוד בעולם כולו חברה אנושית כזאת, שמקדשת את הרוחניות ונאחזת בה בכל הכוח. אבל עושר רוחני אינו מחייב בהכרח גם עוני גשמי. הרי אנחנו מבקשים בברכת החודש "ותתן לנו חיים ארוכים... חיים של עושר וכבוד, חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים". אין פה שום סתירה!

במחקריי עסקתי בעוני בקהילות חרדיות בישראל ובארצות הברית. המפגש עם קהילות אחרות לימד אותי שהצורה שאליה התרגלנו לחיות כאן, אינה בהכרח הצורה היחידה של חיים חרדיים. בחו"ל, ברור ומוכן מאלי שיהודים יראי שמים יכולים להישאר שייכים לתורה, לשמור על הערכים שלהם וגם להתפרנס.

ההבנה הזאת אינה עניין תאורטי בלבד; היא חיונית מפני שהיא פותחת פתח לתקווה ולתיקון. כשאנו משלימים עם העוני כגזירת גורל בלתי נמנעת, אנו מוותרים מראש על היכולת להתחקות אחר ההחלטות שהובילו אלינו – וחשוב מכך, על הזדמנות לסלול נתיב החוצה.

כדי לסלול את הנתיב הזה, חייבים לדבר בכנות אמיצה גם על עולם התעסוקה. הנשים בקהילה שלנו כבר יצאו לשוק העבודה – הן מפרנסות, יולדות ומגדלות משפחות ברוכות ילדים, אך רבות מהן משתכרות שכר זעום. חלקן מועסקות בתנאים מקפחים, לעיתים עד כדי ניצול ממש. אישה שנושאת על כתפיה בית שלם ועובדת במשרה מלאה, אינה פנויה להיאבק על זכויותיה. אלו הן האחריות והבנות של כולנו, והערבות ההדדית כלפיהן מחייבת אותנו לוודא שהן תוגמלו בהגיונות, מכירות את זכויותיהן ועומדות עליהן.

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

עלייה וקליטה

מה נעשה

בין השתלבות לבין שמירה על זהותה וערכיה.

4. חינוך והתאמה רוחנית

סיוע פרטני לילדי עולים במערכת החינוך, תוך דגש על מוסדות התואמים את הרקע הדתי והתרבותי של המשפחה, כדי להבטיח שכל ילד יצליח מבלי לחוש זרות או צורך להתפשר על חינוכו.

5. ליווי רב-שנתי

יצירת מסגרת תמיכה מתמשכת מעבר לחודשי הקליטה הראשונים, כדי לסייע למשפחות להגיע ליציבות כלכלית וחברתית ארוכת טווח.

6. סיוע לצעירים וחיילים בודדים

הרחבת מעטפת התמיכה לצעירים שעלו ללא משפחה ולחיילים בודדים, כולל דיור, הכוונה תעסוקתית ותמיכה רגשית לאורך כל הדרך.

1. הסרת חסמי עלייה

פישוט תהליכים בירוקרטיים והאצת העלייה, למניעת עוגמת נפש ועיכובים מיותרים לכל יהודי המבקש לשוב הביתה.

2. הכוונה תעסוקתית ומקצועית

יצירת מסלולים להכרה בהסמכות מחו"ל והכשרות מקצועיות מותאמות, כדי לאפשר לכל עולה להתפרנס בכבוד ולהשתלב בשוק העבודה תוך שמירה על אורח חייו.

3. קליטה בקהילות חרדיות

פיתוח תוכניות ליווי ייעודיות לציבור החרדי, המעניקות מענה למגורים, חינוך, בתי כנסת ומסגרות קהילתיות מכבדות, כדי שמשפחה לא תאלץ לבחור

לכל יהודי, מכל קצה של העולם, הזכות לעלות ולבנות את ביתו בארץ ישראל. נפעל לגיבוש תוכנית לאומית לקליטת עלייה חרדית, שלא תסתיים בנחיתה בנתב"ג, ותסייע לעולים בפרנסה, חינוך, דיור וקהילה.

ארץ ישראל שייכת לכל עם ישראל. לכל יהודי, מכל קצוות תבל, הזכות לעלות לציון, לחונן את עפרה ולבנות בה את ביתו. בעת שקהילות יהודיות רבות בעולם מתמודדות עם אי-ודאות גוברת ואנטישמיות, על מדינת ישראל לפתוח את שעריה לרווחה לכל יהודי החפץ לשוב הביתה. קשיים כלכליים, בירוקרטיה, מחסומי שפה או דאגה לפרנסה ולחיי קהילה, לעולם לא יהוו חסם ליהודי או למשפחה יהודית המבקשים לעלות.

אחריות המדינה אינה מסתיימת ברגע הנחיתה בנתב"ג. קליטה מוצלחת דורשת השתלבות מלאה בתחומי התעסוקה, החינוך, הדיור וחיי הקהילה. על העולים לקבל את הכלים והליווי האישי הנדרשים כדי להישאר בארץ הקודש, לבסס בה את חייו ולהרגיש שייכות אמיתית.

תנועת "הציבור החרדי" תפעל להגדלה משמעותית של התקציבים המיועדים לעידוד עלייה ולסיוע לעולים חדשים, תוך מתן דגש מיוחד על השתלבותם המקצועית, החברתית, החינוכית והקהילתית.

המאבק באפליה

שקוף ושוויוני לשיבוץ מיטבי במוסדות. הנגשת המודל לרשויות ולמוסדות המבקשים לפעול בהגיינות, ללא מסננים זרים ומשפילים.

2. תוכנית "ואהבת לרעך כמוך"

הטמעת תוכנית מקיפה לאהבת ישראל ומניעת גזענות והדרה בכל מוסדות החינוך, כשתנאי סף לקבלת תקצוב לשעות חינוך הוא יישומה בפועל.

3. אכיפה תקציבית והסטת משאבים

פגיעה מיידית בתקציב (ממשלתי ועירוני) של מוסדות המפעילים אפליה פסולה או קריטריונים מפלים. העברת המשאבים שנשללו למוסדות המפגינים אחריות ציבורית, נמנעים מאפליה וקולטים תלמידים במאור פנים.

האפליה בקבלת תלמידים ותלמידות בכל שלבי החינוך – גנים, תלמודי תורה, בתי ספר לבנות, ישיבות קטנות וגדולות וסמינרים – היא עוול בין אדם לחברו וגם עוון בין אדם למקום. אין לה כל מקום במחננו, והיא מהווה סכנה חינוכית ורוחנית ישירה לעתיד ילדינו.

תנועת "הציבור החרדי" מציבה מטרה שכל תלמיד או תלמידה העומדים בשערי מוסד, ייבחנו באופן ענייני על בסיס התאמה אמיתית וללא כל קשר למוצא, מעמד חברתי או קשרים.

מה נעשה

1. ועדה בין-עדתית לשיבוץ שוויוני

הקמת ועדה מקצועית ורוחנית של אנשי חינוך מכל החוגים, להגדרת סרגל קריטריונים

אפליה בקבלה למוסדות היא עוול בין אדם לחברו ועוון בין אדם למקום. ניאבק בכל תוקף במוסדות הפועלים בצורה מפלה, ונוודא שכל תלמיד ותלמידה יקבלו הזדמנות שווה בלי קשר למוצאם

העדת.

הניסיון החינוכי מוכיח כי הגורם הגדול ביותר לנשירה של ילדים ובני נוער ממערכת החינוך הוא תחושת דחייה ו"סוג ב", המתקבעת ונצרכת בנפשם, בעיקר דרך מנגנוני הסינון והכניסה למוסדות. מציאות זו פוגעת קשות בילדים ובמשפחות מכלל גווי הקשת – מזרחים ואשכנזים, משפחות של חוזרים בתשובה, בני תורה ומשפחות עובדות.

הכעם לוקחים אחריות

הציבור
החרדי

את האחריות לעולים אני מבקשת להביא לננסת

מקצועיים, וההורים זקוקים לכתובת שמקשיבה להם ומבינה את הבחירות שלהם.

במקביל, אפעל להסרת חסמים בירוקרטיים ולהרחבת האפשרות להתפרנס בכבוד, באמצעות הכרה בהסמכות מחו"ל, הכוונה תעסוקתית והכשרות מתאימות. עולים מביאים איתם ידע, ניסיון וכישרון. כשאנחנו מאפשרים להם להשתמש בהם, אנחנו עוזרים למשפחה להתבסס ומרוויחים כחברה את מה שהיא יכולה לתרום. הקליטה צריכה לראות גם את הכוחות שאנשים מביאים איתם.

כפי שקבענו במצע, נפעל להגדלת התקציבים לקליטה וליצירת ליווי מתמשך, מעבר לחודשים הראשונים. ארצה לקדם גם תמיכה בצעירים שעלו ללא משפחה ובחיילים בודדים, בתחומי הדיוור, התעסוקה והסיוע הרגשי. מי שהגיע לבדו צריך לדעת שיש כאן מערכת שתעמוד לצידו, ושבקשת עזרה תוביל למענה שאפשר לסמוך עליו.

את התפיסה הזאת אביא איתי גם לעבודה עם הארגונים והרשויות. אני מאמינה בשותפות שמכירה במה שכל צד יודע לעשות: הארגונים מכירים את המשפחות מקרוב, והרשויות מחזיקות בכלים ובאחריות לתת מענה רחב. הניסיון שלי בחיבור בין גורמים לימד אותי שכדי שמהוו יקרה, צריך שמישהו יחזיק את התהליך ויוודא שהחלקים מתחברים.

בחינוך, בתעסוקה ובקליטה נדרשת עבודת המשך: לבדוק היכן הטיפול נתקע, להציף פערים ולדרוש תשובות מהגורמים האחראים. בעיניי, זה חלק מהתפקיד של נבחרת ציבור שמבקשת לשנות את המציאות לאורך זמן.

אני מאמינה באחריות של כל אדם לתרום לחברה את מיטב כוחותיו. האחריות הזאת מחייבת גם אותנו לתת לו אפשרות לעשות זאת. כשמשפחה מצליחה לבנות כאן חיים, הילדים שלה גדלים בתחושת שייכות, והידע והיוזמה שהיא מביאה הופכים לחלק מהחברה הישראלית. מבחינתי, זאת משמעותה של עבודה ציבורית שמצליחה לחבר בין חזון לחיים עצמם.

לשם כך אני מתמודדת לננסת. אני מבקשת להביא לשולחן ההחלטות את המשפחות שמתקשות למצוא כאן מקום, לצד הניסיון שנצבר בליווי שלהן. אני רוצה שעוד יהודים יבחרו בישראל, ושיוכלו להישאר בה מתוך ביטחון ושייכות. המבחן שלנו יהיה בחיים שהם יצליחו לבנות כאן, ובתחושה של ילדיהם שהארץ הזאת היא הבית שלהם.

אני מאמינה באחריות של כל אדם לתרום לחברה את מיטב כוחותיו. האחריות הזאת מחייבת גם אותנו לתת לו אפשרות לעשות זאת. כשמשפחה מצליחה לבנות כאן חיים, הילדים שלה גדלים בתחושת שייכות, והידע והיוזמה שהיא מביאה הופכים לחלק מהחברה הישראלית. מבחינתי, זאת משמעותה של עבודה ציבורית שמצליחה לחבר בין חזון לחיים עצמם

לוקחת שנים. בכנסת אפעל לקידום תכנון מוקדם ומתואם, שיחבר בין מגורים, חינוך וחיי קהילה ויאפשר למשפחות להתבסס כאן.

לקהילה יש מקום מרכזי בתכנון הזה. אני רוצה לקדם את התנאים שיאפשרו למשפחות לעלות יחד ולבנות כאן מסגרת תומכת. קהילה היא המקום שבו אפשר לשאול שאלה בלי להתבייש, למצוא חברים לילדים ולהרגיש שיש מי שמכיר אותך. ההשתלבות בחברה הישראלית צריכה לאפשר לעולים לשמור על המסורת ואורח החיים שלהם, ולהביא אותם אל החיים המשותפים כאן.

בתחום החינוך אפעל לקדם סיוע פרטני לילדי עולים והתאמת המסגרות לרקע הדתי והתרבותי של המשפחה. ילד שצריך עזרה בשפה ובהסתגלות צריך לקבל אותה בתוך מסגרת שמאמינה ביכולותיו. כאמא, אני יודעת עד כמה השאלה אם לילדים טוב משפיעה על הבית כולו. הצוותים זקוקים לכלים

להתנדבות יש גבול. ארגון יכול ללוות משפחה, להכיר את צרכיה ולפתוח עבורה דלתות. מדיניות ציבורית צריכה להבטיח שמאחורי הדלתות האלה יחכה מענה. לכן אני מבקשת לעבור גם אל המקום שבו נקבעים סדרי העדיפויות ומתקבלות ההחלטות. בננסת אני רוצה לחבר את הניסיון המעשי שלי לאחריות על המערכות שמשפיעות על חייהן של משפחות שלמות.

גדלתי בפסאיק שבניו ג'רזי. כשהייתי בכיתה י', עליתי לישראל עם משפחתי. כעבור שנתיים הוריי חזרו לפסאיק, לאחר שלא מצאו כאן קהילה שמתאימה להם. ב־2005 חזרתי לישראל עם בעלי דניאל ועם התינוק הראשון שלנו, ובהמשך בנינו את ביתנו במבשרת ציון. לכן, כשאני מדברת על משפחות שעלו ולא מצאו כאן את מקומן, אני מדברת מתוך הסיפור המשפחתי שלי.

את האחריות למשפחות האלה אני מבקשת להביא לננסת, כמועמדת מטעם "הציבור החרדי". יש תופעה שאני קוראת לה עלייה הפוכה: משפחות שחיות בישראל שנים, לעיתים עשר או חמש עשרה, וחוזרות לארצות מוצאן משום שלא מצאו קהילה מתאימה או חינוך שנכון לילדיהן. קשה לי להשלים עם האובדן הזה. אני רוצה שנדע לתת להן אפשרות להישאר.

מתוך הדאגה הזאת הקמתי בהתנדבות את רשת "לשוב", שמחברת בין ארגונים ומקדמת עלייה בקבוצות. כשמשפחות עולות יחד, הן מביאות איתן קשרים ורשת תמיכה, ויכולות להתחיל לבנות קהילה כבר בתחילת הדרך. הפעילות הזאת חיוקה אצלי את ההבנה שהצלחת העלייה תלויה בחיבור בין האנשים בשטח לבין משרדי הממשלה, הרשויות ומערכת החינוך.

אבל להתנדבות יש גבול. ארגון יכול ללוות משפחה, להכיר את צרכיה ולפתוח עבורה דלתות. מדיניות ציבורית צריכה להבטיח שמאחורי הדלתות האלה יחכה מענה. לכן אני מבקשת לעבור גם אל המקום שבו נקבעים סדרי העדיפויות ומתקבלות ההחלטות. בכנסת אני רוצה לחבר את הניסיון המעשי שלי לאחריות על המערכות שמשפיעות על חייהן של משפחות שלמות.

בעבודתי עם משקיעים בינלאומיים אני מלווה תהליכים מול רשויות ומשרדי ממשלה. ראיתי איך יוזמות טובות עלולות ללכת לאיבוד בתוך הבירוקרטיה, וכמה חשוב שיהיה מי שרואה את התמונה כולה ומחבר בין הגורמים. עולה חדש צריך ליווי כזה כשהוא בונה כאן חיים. אני רוצה להביא את ההיכרות הזאת עם המערכת לעבודה הציבורית, ולעזור לה לעבוד טוב יותר עבורו.

הדבר הראשון שאני רוצה לקדם הוא הערכות אמיתיות לעלייה. כשאני מגיעה למשרדי ממשלה, אני שואלת מה התוכנית: היכן יגורו המשפחות, לאילו בתי ספר ייכנסו הילדים, ואיזו קהילה תחכה להם. גל עלייה יכול להגיע במהירות, אבל בניית שירותים

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

או קול ל

או קול לפח

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

מכל השאלות שבהן נתקלים מועמדי רשימת "הציבור החרדי" לנכנסת, השאלה הנשאלת ביותר היא "האם תעברו את אחוז החסימה?". או בגרסה מתוחכמת יותר: "איך אדע שאני לא זורק את הקול שלי לפח?" ☆ היות שבנריחה מאחריות אינה הצד החזק שלהם, הרגשנו חופשיים לעמת אותם עם השאלה הזאת ולדרוש תשובות אמיתיות, בלי סיסמאות ☆ האמת? יצאנו מופתעים

של המגזר כולו. מספיק שאדם אחד ענה לסוקר תוך כדי ריצה לאוטובוס, או סתם נפנף אותו – והתוצאה זוהי בפראות. זה רעש סטטיסטי מוחלט, אי אפשר לבסס על זה שום ניתוח רציני.

אבל זו רק חצי מהבעיה. הבעיה הגדולה יותר היא השאלה שמוצגת לנסקרים.

"בבחירות הנוכחיות מתמודדות כ-35 רשימות", ממשיך לייטנר. "אף מכון לא מקריא רשימה של 35 מפלגות. הסוקרים מקבלים החלטה מראש: מציגים רק מפלגות שכבר יושבות בכנסת, או כאלו שהם מניחים מראש משום מה שיש להן סיכוי טוב לעבור. כל השאר נזרקות לקטגוריה עמומה שנקראת 'מפלגה אחרת'. רוב מוחלט של האנשים לא יטרח להקליד שם של מפלגה בתוך 'אחר'. ועדיין, כשאנחנו מופיעים בסקרים האלה – זה קורה רק כי בוחרים התעקשו לציין את השם שלנו מיוזמתם".

אני מפרק להם את המספרים. בתוך חמש דקות, אנשים מבינים שהתמונה שמציגים להם בתקשורת היא פשוט אשליה אופטית.

הבולוף של המדגם: 50 איש מייצגים מגזר שלם?

כדי להבין איך נולדת האשליה, צריך להציץ לרגע אל מאחורי הקלעים של תעשיית הסקרים בישראל. "בסקר חדשות סטנדרטי", מסביר לייטנר, "דוגמים כ-500 אנשים מכלל האוכלוסייה בישראל. החרדים מהווים כ-10 עד 12 אחוזים. המשמעות היא שבכל סקר כזה יש בסך הכל כ-50 נדגמים חרדים. בסדר גודל כזה, כל אדם בודד שווה בערך 2% מהתוצאה

למישהו יש שאלות?"

זה היה באחד מחוגי הבית הראשונים של מפלגת "הציבור החרדי". כ-40 חרדים צעירים התאספו בסלון בפתח תקווה, אחד המעוזים הבולטים של המפלגה. מוטי לייטנר סיים הסבר מפורט על תוכניות הרשימה בנוגע לפתרון משבר הגיוס, ועודד את הקהל להקשות עליו כמה שיותר בנושא המורכב והטעון הזה.

"מה עם אחוז החסימה?" נשמע קול מאחור. מוטי ציפה לשאלות חידוד בנושא שבו עסק. "תיכף נעסוק בזה", השיב. "אבל למישהו יש שאלה ספציפיות על הפתרון שהצענו למשבר הגיוס?" "כן", השיב משתתף אחר. "מה הסיכוי שתעברו את אחוז החסימה ותקבלו את ההודמנות ליישם את הפתרון הזה?"

צחק התפשט בחדר. "טוב", אמר מוטי. "מי רוצה שאענה עכשיו על השאלה הזאת?"

כל הידיים בחדר הורמו. "ומי מעדיף לשמוע עוד על נושא הגיוס?" כל הידיים הורדו.

"זה היה הרגע", משחזר מוטי לייטנר, "שבו הבנתי מהו המחסום הפסיכולוגי האמיתי. יש לנו בייס מוצק, אהדה אדירה בשטח ותמיכה שיכולה להתרגם למנדטים רבים. אבל אנשים חוששים לזרוק את הקול שלהם לפח, ובצדק גמור. בפרט במערכת בחירות גורלית כזאת. אני מבין אותם לחלוטין".

"אז מה אתה עונה להם?" שאלנו. לייטנר מחייך. "אני עונה להם את האמת הפשוטה: הפחד מאחוז החסימה הוא לא גזירת גורל – הוא 'נבואה שמגשימה את עצמה' שמיוצרת על ידי שיטת סקרים מעוותת. ואז

הכעם לוקחים אחריות

הציבור
החרדי

כך נראית הפתעת בחירות

את הבוקר שלמחרת הבחירות לכנסת ה-17 אני זוכר בבהירות רבה עד היום, כאילו לא עברו מאז עשרים שנה.

התאריך היה ערב ראש חודש ניסן תשס"ו, סוף זמן חורף בישיבה. חובת 'זמן שינה' אצלנו היתה קפדנית: כיבוי אורות בשעה עשר בלילה בדיוק. בזמן שכל המדינה היתה מרותקת לדיווחים ממדגמי הבחירות, אנחנו כבר היינו אחרי קריאת שמע שעל המיטה, בלי דרך לדעת מה קורה בחוץ.

הייתי סקרן מאוד, אבל על כללי הישיבה שמרתי, ולכן נאלצתי להמתין לבוקר. מיד כשהתעוררתי, התארגנתי במהירות וחמקתי לאחד הבניינים הסמוכים לישיבה. בקוצר רוח שלפתי מתיבת הדואר של אחד השכנים עיתון 'המודיע' טרי, עדיין מגולגל.

הכותרת הראשית חרוטה בויכרוני, מילה במילה: "מפה פוליטית חדשה בכנסת".

זה היה מדויק. התחלתי לסרוק את המספרים במהירות: קדימה 29, העבודה 19, הליכוד מתרסק ל-12. ואז, בתחתית הרשימה, ראיתי שורה שגרמה לי לשפשף עיניים: **מפלגת הגמלאים – 7 מנדטים.**

מי?! מה?! מאיפה זה הגיע בכלל?!

החזקתי מעצמי בחור שמבין בפוליטיקה, אבל על המפלגה הזאת לא שמעתי מעולם.

בימים שאחרי הבחירות התברר מה אירע: עד שבוע לפני כן הם היו בלתי נראים. בכל הסקרים המקדימים הם גירדו בקושי אחוז בודד, עמוק מתחת לרדאר של מכוני המחקר, והפרשנים הפוליטיים התייחסו אליהם כאל גימיק חסר סיכוי.

ואז זה קרה. ממש בימים האחרונים שלפני הבחירות. השמועה עברה מפה לאוזן, בשיחות סלון ובהודעות SMS (טרום עידן הוואטסאפ). אנשים רבים – 185 אלף, ליתר דיוק – הרגישו שאין להם למי להצביע הפעם, ואמרו לעצמם: הפעם ננסה משהו חדש.

כך באה לעולם הפתעת הבחירות הדרמטית ביותר בתולדות מדינת ישראל.

בימים האחרונים, כשאני מביט במה שקורה סביבי, אני מזהה בדיוק את אותה הדינמיקה. זה התחיל ברשת. להיט חדש התפשט לו באלפי קבוצות וואטסאפ חרדיות – מפורומים של בוגרי ישיבות, דרך קבוצות שכונתיות ועד קהילות הייטק ונדל"ן: סקר בחירות אנונימי בקרב חברי הקבוצה. אין קבוצה שהטרנד הזה דילג עליה.

והתוצאות מדהימות: "הציבור החרדי" מתברגת כמעט תמיד במקום הראשון או השני, ומותירה את המפלגות הוותיקות הרחק מאחור. העסקנים ממהרים לטעון ש"אלו בוטים", אבל כולם יודעים את האמת – אלו השכנים מהבניין, החברים מהכולל או העמיתים מהעבודה. ברגע שמסירים את החשש מ"מה יגידו", הם מרגישים חופשי לבטא את הקול האמיתי שלהם.

אבל זה לא נשאר רק במרחב הווירטואלי, אלא מחלחל גם לשיחות היומיומיות בבתים, במשרדים ובשטיבלאך. מעטים מאוד מעזים לתלות על המרפסת כרות בחירות של "הציבור החרדי". וכמו במשל הישן על היהודים שנאלצו להתחפש לאריה ונמר בקרקס וזעקו יחד "שמע ישראל" – גם כאן הפחד מיותר. השכנים שלכם, שמהם אתם חוששים, גם הם רוצים לשים שלט של "הציבור החרדי", אבל נמנעים מכך רק כי הם חוששים שאתם תעקמו את האף...

הסוקרים, שמנסים לאפיין ציבור שלם משיחת טלפון עם 50 נדגמים אקראיים, עיוורים לזה לחלוטין. בדיוק כמו ב-2006.

"לחלוטין" אמרנו? לא בדיוק. כמעט לחלוטין. כאשר בוחנים מגמות עומק בסקרים, אפשר לראות את הניצנים האלה גם שם. למשל: בסקרים הטלפוניים של מכון הסקרים החרדי "אסקריא", שעובד עם ערוץ 13, התמיכה במפלגת "הציבור החרדי" הוכפלה בתוך חודש בלבד. בסקר שפורסם ב-ynet, התברר שאילו הבחירות היו מתקיימות בקרב הצעירים בלבד, "הציבור החרדי" היתה זוכה ל-5 מנדטים.

והדובדבן שבקצפת: בסקר עומק טרי של "סופר דאטה" שפורסם ב"כיכר השבת", אשר כלל יותר מ-2,000 נשאלים חרדים, התברר ש-11% מהם יצביעו ל"הציבור החרדי". מדובר ב-2 מנדטים שלמים רק מתוך האלקטורט החרדי. אליהם מצטרפת תמיכה גדולה ושקטה גם בקרב קהלים רחבים יותר, כמו הציבור הדתי לאומי או הציבור המסורתי.

זה קורה. זה אמיתי. אל תאמינו לי. פשוט תסתכלו סביבכם או שתשאלו בשקט את החברים ובני המשפחה.

וכאשר תפתחו את עיתון "המודיע" בבוקר שלמחרת הבחירות, ותקראו שם שיש "מפה פוליטית חדשה בעולם החרדי" – לפחות אתכם זה לא יפתיע בכלל...

לכך מצטרף החשש המגזרי המוכר: חרדים רבים שבוחרים להצביע נגד הממסד הוותיק, פשוט מסרבים להצהיר על כך בשיחת טלפון לסוקר זר.

המספרים האמיתיים: כשדוגמים את השטח - התמונה מתהפכת

ומה קורה כשבדקים באמת? כשעורכים סקרי עומק ייעודיים בתוך החברה החרדית, עם מדגמים רחבים של מאות ואלפי נשאלים? כאן מתגלה מציאות שונה בתכלית.

"בסקרים מגזריים אמיתיים, המספרים שלנו נראים אחרת לגמרי", מציין לייטנר. "בסקר עומק מקיף שערך מכון 'סופר דאטה' ופורסם ב"כיכר השבת", אשר כלל מדגם ענק של יותר מ-2,000 נשאלים חרדים, התברר ש-11% מהם **בוחרים ב'הציבור החרדי'**. לשם השוואה, ש"ס קיבלה באותו סקר 15% בלבד. אנחנו נושפים בעורפם של המנגנונים החזקים ביותר במדינה".

המשמעות האלקטורלית ברורה: 11% בתוך הציבור החרדי בלבד שווים **כשני מנדטים מלאים כבסיס**.

"אל שני המנדטים האלה מהמגזר", מוסיף לייטנר, "מצטרפת תמיכה מוכחת מהציבור הדתי-לאומי והמסורתי, שמחפש קול חרדי שפוי ומחבר ומואס בדילים פוליטיים. יחד, אנחנו נמצאים ממש על סף אחוז החסימה".

והנתון הדרמטי ביותר מגיע מפילוח הגילאים. סקר מקיף שפורסם ב-ynet חשף נתון שהיכה בהלם את העסקנות הוותיקה: **כשליש מהצעירים החרדים (כ-33%) מצהירים כי יצביעו ל'הציבור החרדי' – נתון שמשמעותו כוח של כ-5 מנדטים בקרב הדור הצעיר**. "הדור הצעיר לא קונה יותר את ההפחדות", אומר לייטנר. "הם עובדים, לומדים או משרתים, ומבינים היטב שאף אחד במפלגות הישנות לא באמת דואג למצוקת הדור שלהם או לעתיד המשפחות שלהם. זה לא גל מחאה בשוליים – זה דור שלם שמרים את הראש".

אז מהו באמת "קול לפח"?

בשלב הזה, קשה להתווכח עם המספרים. אבל המחסום הפסיכולוגי עדיין יושב עמוק.

"אני תמיד מחזיר לקהל את השאלה", מסכם לייטנר. "מה זה בעצם 'קול לפח'?"

"האם קול לפח זה להצביע למפלגה שמביאה 2 מנדטים מהבית, רוכבת על גל של שליש מהצעירים, וכל מה שחסר לה כדי להיכנס לכנסת זו עוד דחיפה קטנה של אנשים שיפסיקו לפחד?"

"או ש'קול לפח' זה להצביע שוב לעסקנים יהירים שלוקחים את הקול שלך כמובן מאליו, מתעלמים ממך ביום שאחרי הבחירות, וממשיכים להנציח את הבעיות של כולנו?"

"אחוז החסימה הוא לא קיר", הוא חותם. "הוא דלת סגורה. והמפתח נמצא בכיס של כל אחד מאיתנו ברגע שהוא נכנס אל מאחורי הפרגוד".

כשרואים את הלהט של הצעירים שיוצאים מחוגי הבית האלה, מבינים דבר אחד: השאלה כבר אינה האם מפלגת הציבור החרדי תעבור את אחוז החסימה. השאלה היא **בכמה** היא תעבור אותו.

הפתעת בחירות עם הפתק זך. מתוך תשדיר של מפלגת הגמלאים, 2006

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

הכעס לוקחים אחריות

הציבור
החרדי

הסקרים שעליהם לא תשמעו בתקשורת: הקבוצות החרדיות מצביעות 'זך'

טרנד חדש התפשט בימים האחרונים בקבוצות הוואטסאפ החרדיות: קלפי מדומה, שבה אפשר להצביע באנונימיות גמורה. התוצאות מדהימות: כמעט בכל קבוצה - כולל באלו הנחשבות 'שמרניות' או 'ממסדיות' - מפלגת הציבור החרדי זוכה במאות קולות ומגיעה למקום הראשון או השני. ביקשנו מהעוקבים שלנו ברשתות החברתיות לשלוח לנו צילומי מסך מסקרי הקבוצות שבהן הם חברים. קיבלנו כבר מאות כאלה, שבמצטבר מכילים כ-40 אלף מצביעי 'זך'. צילומי המסך ממשיכים לזרום אלינו כל העת, וכמובן שזה רק קצה הקרחון.

משהו אמיתי רוחש מתחת לפני השטח. תאמינו, זה קורה.

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

בארבע השנים האחרונות ישבו הנציגים החרדים הוותיקים בממשלת חלומות. הם קיבלו את כל הכלים - ונכשלו כישלון מהדהד. הם מסיימים את הקדנציה כאשר עולם התורה בסכנה, העוני מעמיק והשנאה כלפי היהודי החרדי ברמה חסרת תקדים.

אסור לנו להפקיד בידיהם את גורלנו לארבע שנים נוספות!

לשם כך קמה מפלגת "הציבור החרדי"

מי שלומד תורה באמת יוכל לשבת וללמוד, בלי סנקציות ובלי איום במעצה ומי שלא לומד - יתגייס למסלולי שירות המותאמים לאורח החיים החרדי. אנו נגן על לומדי התורה, וגם נעמוד לצידם של החיילים החרדים ונגן עליהם מכריוני הפלג הירושלמי.

← כדי להגן על עולם
התורה - ולפתור
את משבר הגיוס

לכל משפחה חרדית תהיה אפשרות אמיתית לבחור תלמוד תורה המעניק חינוך לתורה וליראת שמים, לצד אנגלית, מתמטיקה וכלים אמיתיים שיאפשרו להם להתפרנס בכבוד בחיי המעשה. נטפל גם בנשירה, באלימות, בשחיתות ובשנאת החרדים - במקום להסתיר אותם ולקוות שייעלמו.

← כדי לדאוג
לעתיד של כל
ילד חרדי

אנחנו חרדים, ומדינת ישראל היא גם המדינה שלנו. עתיד המדינה ועתיד הציבור החרדי כרוכים זה בזה. נפעל מתוך נאמנות לתורה ולאורח חיינו - ומתוך אחריות אמיתית למשפחות שלנו, לקהילות שלנו ולכלל ישראל.

← כדי לקחת
אחריות
על הבית כולו

הפעם לוקחים אחריות

**הציבור
החרדי!**

אתם לא לבד.

עשרות אלפי חרדים כבר החליטו
להצטרף ל"הציבור החרדי".
עכשיו תורכם.
סרקו והצטרפו

שו"ת הציבור החרדי

נל השאלות שרציתם לשאול אותנו

שהיא מוכנה לעשות בפועל עבור הציבור החרדי, והקווים האדומים שלנו ברורים: שמירת עולם התורה, עצמאות החינוך החרדי, אורח החיים החרדי ופתרון אחראי לסוגיית השירות.

מי מממן אתכם? נדיבי עם שעתידי הציבור החרדי חשוב להם, ורק לפי חוק מימון מפלגות: תרומות מיחידים בעלי זכות בחירה, לא מתאגידים ולא מחו"ל. כל תרומה שחייבת בפרסום מתפרסמת באתר.

למה יש נשים ברשימה? ד"ר נחומי יפה וזיוה גלאנץ נבחרו בגלל מה שעשו למען הציבור, במחקר ובקליטת עולים, והן מייצגות את עשרות אלפי הנשים החרדיות שמחזיקות היום את הבית ואת הפרנסה. ההתלבטות הייתה קשה אבל לאחר שנפלה ההכרעה להתמודד לבד ולהציג את הבשורה הגדולה לעם ישראל ולאחר היוועצות עם הרבנים המלווים את המפלגה, הוחלט שזו העת לעשות תיקון גם בתחום הזה.

הן דרדרו אותנו עמוק יותר לתוכו. עכשיו הן מבקשות עוד ארבע שנים, בלי פתרון חדש אחד. מי שנכשל כשהיה בידיו כל הכוח, לא יצליח אם ניתן לו שוב את אותו הכוח.

אם הוותיקים לא הצליחו, למה אתם תצליחו? יש לנו סל פתרונות חדש, שאפשר לקרוא בגיליון הזה. אנחנו מסתכלים על הציבור כולו, בלי הבדלי עדות וחוגים. והאנשים שלנו כבר הוכיחו בתחומם עשייה למען הכלל.

למה עוד מפלגה? זה לא פיצול? פנינו קודם לש"ס וליהדות התורה וביקשנו ייצוג. כשהדרישה לא נענתה, התייעצנו עם רבנים וקיבלנו החלטה. מי שלא מייצג עשרות אלפי חרדים עובדים, עולים, בעלי תשובה ומשפחות מילואים, לא נחלש בגלל שקמה מפלגה אחרת.

אתם שמאלנים? לא. אנחנו מפלגה חרדית, עם תפיסת עולם חרדית וימנית-לאומית ברורה. השאיפה שלנו היא לשבת בממשלה בראשות מנהיג גוש הימין, בלי להיות נספח של אף מפלגה. כל ממשלה תיבחן לפי מה

אתם רוצים לגייס את כל החרדים? חס וחלילה. בלי שבט לוי העמל בתורה, אין קיום לעם ישראל. הדרך היחידה לאפשר למי שלומד באמת להמשיך בלי סנקציות ומעצרים היא לחזק את המסלולים המותאמים לחרדים בכוחות הביטחון, כך שיהיו פתרון ראוי ושמור למי שלא לומד.

אתם מתכוונים לגעת בעצמאות החינוך החרדי? להפך. אנחנו מחויבים לשמור עליה מכל משמר ולהדוף כל התערבות מבחוץ. ולצד זה, בהתבוננות כנה פנימה: ילדינו צריכים מלמדים מקצועיים יותר, מבנים בטוחים, ועזרה אמיתית למי שמתקשה.

למה "גם ילד חרדי צריך אנגלית ומתמטיקה"? כי כל ילד חרדי זכאי לחינוך לתורה ויראת שמים, יחד עם כלים לחיי המעשה. ילד שמקבל כלים כאלה כשהוא עוד רך בשנים, יוכל לפרנס את משפחתו בכבוד.

למה דווקא עכשיו? כי המפלגות החרדיות קיבלו ארבע שנים בממשלת חלומות, ובמקום להוציא אותנו מהמשבר

עשור דברים שנעשה. תזכירו לנו.

שנים ארוכות אמרו לנו מה אי אפשר לעשות. באנו להראות מה כן אפשר לעשות.

1. הגנה מלאה ללומדי התורה. מי שתורתו אומנותו ילמד בלי איום מעצר ובלי סנקציות.
2. אוגדה חרדית. מסלולי שירות שבהם נכנסים חרדים ויוצאים חרדים, בליווי רבני.
3. מסלולים גם מחוץ לצה"ל. שב"כ, מוסד, משטרה, זק"א, איחוד הצלה וכיתות כוננות.
4. עצמאות החינוך החרדי. אף פקיד לא יכתוב לקהילה איך לחנך.
5. חיזוק הממ"ח. בכל מקום שבו ההורים מבקשים אותנו.
6. אף ילד לא נשאר בחוץ. מסגרות קידום נוער חרדיות בכל הארץ, ודיווח שקוף על נשירה גלויה וסמויה.
7. סוף לאפליה בקבלה. מוסד שמפלה, מפסיד תקציב.
8. פרנסה בכבוד. מרכזי הכשרה בתוך הריכוזים החרדיים, שוברים שממנים השכלה בלי נטל על הפרט.
9. קורת גג לכל משפחה. דיור לזוגות צעירים בתוך ערים עם תעסוקה, לא בשיכונים מנותקים.
10. עלייה שלא נגמרת בנתב"ג. תוכנית לאומית לקליטת עלייה חרדית.

אלה לא הבטחות בחירות. אלה הדברים שבגללם קמנו.

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי ליטנר

ההצבעה הכי חשובה בחיים שלך.

מוטי לייטנר
יו"ר מפלגת הציבור החרדי

בט"ז בחשוון תשפ"ז, 27.10.26
**לוקחים אחריות
ומצביעים הציבור החרדי**

זך

הציבור החרדי
בראשות
מוטי לייטנר